

20

22

VEIKLOS
ATASKAITA

Jūratė Šovienė,
Ryšių reguliavimo tarnybos
tarybos pirmininkė

2022-ieji Ryšių reguliavimo tarnybai buvo reikšmingų pokyčių metai

Mūsų reguliuojamos rinkos – elektroninių ryšių, pašto, geležinkelių transporto bei skaitmeninių paslaugų – sparčiai besikeičiančios ir imlios naujovėmis. Rinkų dinamika, su jų reguliavimu kylantys nauji iššūkiai bei aukšti reikalavimai viešųjų paslaugų kokybei lemia ir paties reguliuotojo pokyčių būtinybę. Privalome būti ambicingi ir žiūrintys į ateitį, nes turime atliepti rinkos aktualijas, vystymosi tendencijas, verslo ir vartotojų poreikius. Pokyčius skatina ir augantys visuomenės lūkesčiai valstybės institucijų profesionalumui, efektyvumui bei kuriamai vertei. Bendradarbiavimas tampa kasdieniu mūsų veiklos palydovu, o viešumą ir operatyvumą įsivardijame kaip vienus iš svarbiausių mūsų veiklą apibūdinančių rodiklių.

2022 m. gegužę pradėjome taikyti naująjį Elektroninių ryšių įstatymą. RRT reikšmingai prisidėjo į Lietuvos nacionalinę teisę perkeliant Europos elektroninių ryšių kodeksą – visoje ES vienodas elektroninių ryšių taisykles, kuriomis siekiama skatinti junglumą ir geriau apsaugoti elektroninių ryšių naudotojus. Kodeksas numato visoms įmonėms patrauklesnes sąlygas investuoti į naujas aukščiausios kokybės infrastruktūras visoje ES tiek vietos, tiek tarpvalstybinio mastu, užtikrina, kad bendro investavimo taisyklės būtų labiau nuspėjamos, ir skatina rizikos pasidalijimą diegiant itin didelio pralaidumo tinklus ir tvarią konkurenciją vartotojų labui. Kodeksas apsaugo vartotojus nepriklausomai nuo to, ar jie bendrauja naudodamiesi tradicinėmis ar internetinėmis paslaugomis, ir užtikrina galimybę naudotis pagrindinėmis – universaliosiomis – ryšių paslaugomis, o tai yra itin svarbu norint dalyvauti šandienos ekonominiame ir visuomeniniame gyvenime.

Po daugiau nei 20 metų RRT veiklos Elektroninių ryšių įstatymu pakeista RRT valdymo struktūra. Įsteigtas kolegialus valdymo organas – RRT taryba, sprendžianti svarbiausius organizacijos, kaip strateginių sektorių reguliuotojo, kompetencijai priskirtus klausimus bei veikianti kaip nešališka ikiteisminė ginčų nagrinėjimo institucija. Šis pokytis simbolizuoja naują kokybinį valstybės požiūrį į reguliuojamus sek-

torius ir institucijos vaidmenį juose priimant verslui, vartotojui ir visuomenei svarbius sprendimus. Tai ir atsakomybė mums – pirmiesiems RRT tarybos nariams: man ir mano kolegoms Dariui Kuliešiui, Kristinai Mikoliūnienei, Giedriui Pūriui, Vygantui Vaitkui – padėti tvirtus naujojo įstatymo nuostatų įgyvendinimo pagrindus.

2022 metų pabaigoje RRT sukūrėme naują veiklos strategiją. Keliame sau tikslą tapti geruoju reguliuojančios institucijos pavyzdžiu ir savo ekspertine kompetencija prisidėti prie palankių sąlygų technologijų ir verslo vystymuisi reguliuojamose rinkose sudarymo, vartotojų interesų jose užtikrinimo.

Strategijos centre – efektyvus, aktualus ir proporcingas reguliavimas, prasminga reguliuojamų rinkų priežiūra, patogia teikiamos paslaugos mūsų klientams – reguliuojamų rinkų paslaugų vartotojams bei rinkų dalyviams, greitas ir objektyvus ginčų sprendimas, aktyvus visuomenės informavimas ir švietimas, pasitikėjimo reguliuojamomis rinkomis kūrimas.

Ruošdamiesi naujos strategijos įgyvendinimui, įvykdėme struktūrinį pokytį – perėjimą prie sektorinės struktūros, kurios tikslas – sukurti atitinkamų sektorių: elektroninių ryšių, skaitmeninių paslaugų, geležinkelių transporto ir pašto reguliavimo kompetencijų centrus. Tokiu būdu sutelkėme organizacijoje turimas atskirų sektorių patirtis ir žinias. Siekdami efektyvesnės organizacijos veiklos, sprendimų priėmimo procesus optimizuojame remdamiesi šiuolaikinės vadybos standartais. Prie to reikšmingai prisidėjo hierarchinės struktūros plokštinimas, padėjęs sumažinti valdymo lygį ir sprendimų priėmimą bei derinimą dalyvaujančių vadovų skaičių. Siekiant stiprinti RRT profesionalumą, nustatyti RRT strateginiai tikslai, kurie apima darbuotojų kompetencijų ugdymą, pažangių darbo būdų ir priemonių diegimą ir skatina kurti motyvuojančią darbo aplinką, užtikrinančią darbuotojų kompetencijos augimą, puoselėjant organizacinę kultūrą bei didinant darbuotojų įsitraukimą ir RRT veiklos žinomumą.

Vienas didžiausių mūsų planuojamų vidinių pokyčių ateinantiems keleriems metams – skaitmeninė RRT. Teikdami viešąsias paslaugas, mes sieksime supaprastinti procesus, sumažinti administracinę naštą, padidinti mūsų viešųjų paslaugų prieinamumą. Mes įsipareigojame stiprinti mūsų renkamų duomenų analitiką, didinti aktualių rinkos duomenų atvėrimą. Tikimės, kad mūsų teikiamos skaitmeninės viešosios paslaugos taps pagrindu efektyvesniems ir pagrįstiems valstybės institucijų, verslo ir vartotojų priimamiems sprendimams ir prisidės prie viešojo sektoriaus skaidrumo bei atskaitomybės, didins pasitikėjimą viešuoju sektoriumi.

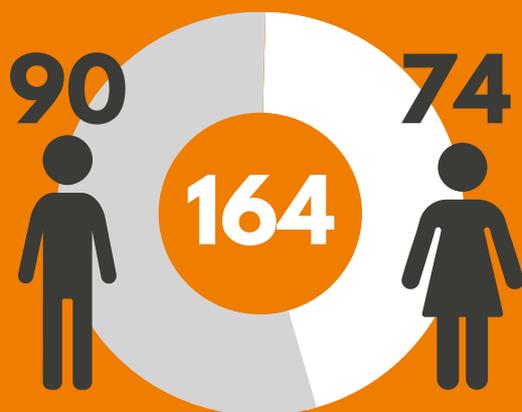
Turinys

- 05** RRT bendruomenė
- 07** Pagrindiniai RRT darbai 2022 metais
- 10** Elektroninių ryšių reguliavimas
- 31** Skaitmeninių paslaugų reguliavimas
- 35** Pašto paslaugų reguliavimas
- 40** Geležinkelių transporto paslaugų reguliavimas
- 43** Vartotojų apsauga
- 51** Valstybės registrų ir informacinių sistemų tvarkytojų teikiamų paslaugų įkainių priežiūra
- 52** Tarptautinė veikla
- 54** RRT laiko juostoje

RRT bendruomenė

Vidutinis darbuotojų amžius – 46 metai

8

Darbuotojai turi mokslų daktaro laipsnį

44

Darbuotojai dirba nuo RRT įsikūrimo (nuo 2001 m.).

Misija

Užtikriname veiksmingą konkurenciją, investicijas, inovacijas ir patrauklių paslaugų įvairovę elektroninių ryšių, pašto, geležinkelių transporto, patikimumo užtikrinimo paslaugų srityse.

Vizija

Palankiausias sąlygos technologijų vystymuisi, paslaugų teikėjams ir naudotojams reguliuojamose rinkose Baltijos regione.

Vertybės

Kuriantys vertę

Bendradarbiaujantys

Profesionalūs

Žiūrintys į ateitį

Pagrindiniai RRT darbai 2022 metais

Užbaigėme Europos elektroninių ryšių kodekso perkėlimą.

Užbaigtas Europos elektroninių ryšių kodekso perkėlimas ir priimtas naujasis Elektroninių ryšių įstatymas sudarė pagrindą efektyvesniam elektroninių ryšių sektoriaus reguliavimui, kuris atitiktų sparčiai besikeičiančių technologijų ir rinkų ypatumus, augantį interneto paslaugų ir didelio pralaidumo 5G ryšio tinklų poreikį, skatintų junglumą ir geriau apsaugotų paslaugų naudotojus.

Surengėme 5G dažnių aukcionus.

Dviejų aukcionų laimėtojų 5G tinklai jau metų pabaigoje dengė 70% teritorijos ir buvo pasiekiami 91% gyventojų. 5G technologija atveria platesnes inovatyvių ir pažangių paslaugų teikimo galimybes ne tik gyventojams, bet ir pramonei, verslui ir viešajam sektoriui. 5G technologiniai sprendimai geba aptarnauti didelį įrenginių skaičių ir padeda pagrindą daiktų internetui, gamybos procesų automatizavimui ir robotizavimui, savaeigių automobilių diegimui.

Padėjome pagrindą daiktų interneto plėtrai.

Daiktų interneto sprendimų, kai kiekvienas naudojamas buityje įrenginys turi savo identifikacinį numerį, panaudojimas nuolat plečiasi. Užtikrinome, kad šie ryšio numeriai turėtų 100 milijardų kombinacijų, t. y. kad jų nepritrūktų sklandžiai daiktų interneto plėtrai. Operatoriams paskyrėme 7 tūkst. naujų numerių.

RRT laboratorija – viena geriausių šalyje.

Nacionalinis akreditacijos biuras įvertino RRT Elektromagnetinio suderinamumo laboratoriją kaip vieną geriausių šalyje. Buvo išplėsta laboratorijos veiklos sritis: įtraukti nauji standartai, taip pat praplėsta dažnių sritis pagal vieną iš jau esančių standartų.

04

05

Vykdėme neteisėtos veiklos, piktnaudžiaujant skambučiais, prevenciją.

Nustatytos taisyklės, suteikiančios teisę operatoriams tarpusavyje susitarti dėl nesąžiningo srauto kriterijų ir apribojimo sąlygų. Šiuo pokyčiu užtikrinama, kad elektroniniai ryšiai būtų naudojami teisėtiems tikslams ir būtų išvengta ryšio numerių, kuriais dėl įtariamo srauto blokuojamos galimybės skambinti ar prisiskambinti, įtraukimo į juodusius sąrašus.

Pasirengėme nacionalinio prefikso diegimo planui.

Pradėtas procesas, kurį užbaigus 2025 metais nebeliks telefonų numerių priekyje esančio 8. Jis, kaip buvo įsipareigota dar 2002 metais stojant į Europos Sąjungą, virs 0.

06

07

Patvirtinome eSIM tvarką.

Nuo 2023 metų sausio 1 dienos mobiliojo ryšio vartotojai gali aktyvuoti paslaugas bei pakeisti teikėją nuotoliniu būdu. Pagal RRT parengtą tvarką, galutiniam paslaugų gavėjui viešosios mobiliojo ryšio paslaugos nuotoliniu būdu turi būti aktyvuojamos per 10 minučių nuo tada, kai jo ryšio įrenginyje yra atlikti visi būtini veiksmai.

Dirbtinis intelektas – draudžiamam žalingam turiniui internete ieškoti.

Pirmą kartą draudžiamam žalingam turiniui internete ieškoti pasitelktas kartu su „Oxylabs“ kuriamas įrankis, paremtas dirbtiniu intelektu. Įrankis Baltijos šalių tvaramo apdovanojimuose „Socialinių iniciatyvų“ kategorijoje užėmė pirmąją vietą. Taip pat įrankis buvo nominuotas ir Lietuvos dirbtinio intelekto asociacijos metų apdovanojimuose „Geriausio dirbtinio intelekto taikymo“ kategorijoje bei Inovacijų agentūros organizuojamuose „GovTech“ apdovanojimuose „Metų sėkmingiausio bendradarbiavimo“ kategorijoje.

Tomas Lamanauskas tapo ITU Generalinio sekretoriaus pavaduotoju.

Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos (ITU) rinkimuose Lietuvos kandidatas Tomas Lamanauskas išrinktas Generalinio sekretoriaus pavaduotoju 2023–2026 metų kadencijai. Į šią poziciją taip pat kandidatavo Pietų Korėjos ir Samoa atstovai. Už T. Lamanausko kandidatūrą balsavo 105 šalys iš 176 balsavusiųjų. Tai – aukščiausias Lietuvos atstovo užimtas postas tarptautinėse organizacijose. Prie beveik dvejus metus trukusios rinkimų kampanijos aktyviai prisidėjo RRT komanda.

Įpareigojome AB „LTG Infra“ perskaičiuoti netinkamai apskaičiuotus mokesčius.

10

Baigėme tyrimą dėl geležinkelių paslaugų įrenginiuose teikiamų paslaugų užmokesčių ir nustatėme, kad AB „LTG Infra“ paslaugų įkainiai už naudojimąsi traukinių formavimo ir manevravimo įrenginiais buvo apskaičiuoti nesilaikant teisės aktų reikalavimų. Dar tyrimo metu AB „LTG infra“ šių paslaugų naudotojams grąžino daugiau nei 489 tūkst. Eur už per daug apskaitytas, tačiau nesuteiktas paslaugas.

Patvirtinome universaliosios pašto paslaugos kainų lubas.

11

Didžiausi galimi tarifai nustatyti įvertinus AB Lietuvos pašto prašymą dėl šių tarifų didinimo ir taikomos kainodaros keitimo ir atsižvelgiant į šių paslaugų teikimo sąnaudas bei patirtus nuostolius. Maksimalūs Lietuvoje siunčiamų universaliųjų pašto siuntų tarifai vidutiniškai buvo padidinti apie 35 proc., o tarptautinių tarifų nustatymo principai keičiami perleidžiant galutinių tarifų nustatymo atsakomybę AB Lietuvos paštui. Maksimalių tarifų padidinimas sudaro galimybes AB Lietuvos paštui užtikrinti būtinų pašto paslaugų teikimą Lietuvos gyventojams.

Elektroninių ryšių reguliavimas

Teisėkūra

Elektroninių ryšių rinkos priežiūra

Elektroninių ryšių išteklių valdymas

Teisėkūra

Nustatome taisykles elektroninių ryšių srityje, kad būtų sudarytos sąlygos veiksmingai konkurencijai ir inovacijoms, teikiamos kokybiškos paslaugos, užtikrinti vartotojų interesai.

2022 metais RRT priėmė 24 teisės aktus, iš kurių 11 skirti Europos elektroninių ryšių kodekso nuostatomis perkelti į nacionalinius teisės aktus.

2022 m. įsigaliojo naujos redakcijos Elektroninių ryšių įstatymas bei jį įgyvendinantys teisės aktai. Jais į Lietuvos nacionalinę teisę buvo perkeltas Europos elektroninių ryšių kodeksas, kuriuo nustatomos visoje Europos Sąjungoje vienodos elektroninių ryšių taisyklės, užtikrinančios junglumą ir paslaugų naudotojų teisių apsaugos lygį. Europos elektroninių ryšių kodekse nustatytos į ateitį orientuotos ir supaprastintos taisyklės, kuriomis palengvinamas labai kokybiškų, saugių ir įperkamų elektroninių ryšių paslaugų teikimas visoje Europoje.

Svarbiausi teisėkūros aktai

Parengėme teisės aktų paketą, reglamentuojantį universaliąsias elektroninių ryšių paslaugas. Universaliųjų paslaugų teikimas yra viena iš priemonių, kuria užtikrinama galimybė vartotojams visapusiškai dalyvauti socialiniame ir ekonominiame visuomenės gyvenime:

Universaliųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimo nuostolių kompensavimo taisyklių pakeitimas.

Universaliųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimo nuostolių apskaičiavimo taisyklių pakeitimas.

Parengėme naujos redakcijos Ryšio numerių skyrimo ir naudojimo taisykles, kuriose nustatytos naujos numeracijos serijos, dedikuotos įrenginių tarpusavio sąveikai (angl. *machine to machine*, M2M). Tai – gigabitinės visuomenės pagrindai. Užtikrinome, kad šie ryšio numeriai turėtų 100 milijardų kombinacijų, t. y. kad jų nepritrūktų sklandžiai daiktų interneto plėtrai.

Telefono ryšio numerių skyrimo ir naudojimo taisyklių ir nacionalinio telefono ryšio numeracijos plano patvirtinimo pakeitimas

Parengėme naujos redakcijos Galutinio paslaugų gavėjo teisės išlaikyti abonentinį numerį užtikrinimo sąlygų ir tvarkos aprašą. Numerio perkeliavimo paslauga vartotojams suteikia laisvę ir galimybes rinktis geriausiai jų poreikius atitinkančio operatoriaus paslaugas, o numerio perkėlimas užtikrina ir galimybę kartu išsaugoti savo naudojamą ryšio numerį.

Abonento teisės išlaikyti abonentinį numerį, keičiant viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėją, paslaugų teikimo vietą arba būdą, užtikrinimo sąlygų ir tvarkos aprašo pakeitimas

Patvirtinome Interneto prieigos paslaugų teikėjo keitimo tvarkos aprašą. Užtikrinant galimybę lengvai ir paprastai keisti kalbinio ryšio arba interneto prieigos paslaugų teikėją, didėja ir konkurencija tarp tokias paslaugas teikiančių operatorių, kadangi jiems tampa svarbu ne tik pritraukti į savo tinklą kuo daugiau naujų, bet ir išsaugoti jau turimus abonentus.

Interneto prieigos paslaugų teikėjo keitimo tvarkos aprašo patvirtinimas

Patvirtinome paslaugų gavimo ir teikėjo keitimo nuotoliniu būdu tvarką (eSIM). RRT nustatė viešųjų mobiliojo ryšio paslaugų gavimo aktyvavimo ir šių paslaugų keitimo nuotoliniu būdu sąlygas ir tvarką. Tai sudaro palankias sąlygas įdiegti mobiliojo ryšio paslaugų teikėjų profilius ir aktyvuoti viešųjų mobiliojo ryšio paslaugų gavimą ir pakeisti šių paslaugų teikėjus nuotoliniu būdu. Tokia tvarka aktualė ne tik vartotojams, bet ir organizacijoms, valdančioms didelį galinių įrenginių skaičių, pavyzdžiui, mobiliojo ryšio ar daiktų interneto galinius įrenginius.

Viešųjų mobiliojo ryšio paslaugų aktyvavimo ir viešųjų mobiliojo ryšio paslaugų teikėjo keitimo nuotoliniu būdu tvarkos aprašo patvirtinimas

Sukūrėme Nacionalinio prefikso diegimo planą. 2002 metais, Lietuvai ruošiantis stoti į Europos Sąjungą, buvo pradėtas vykdyti telefonų numeracijos plano keitimas. Teisiniuose dokumentuose tada buvo nustatytas nacionalinis prefiksas 0, kuris turėjo pakeisti 8. Už numeracijos įgyvendinimą tapo atsakinga tuo metu neseniai įsteigta Ryšių reguliavimo tarnyba.

2022 metais RRT parengė tvarką, pagal kurią per kelerius metus ryšio numerių priekyje esantį skaičių 8 pakeis 0. Tai leis įgyvendinti daugiau nei 20 metų užtrukusį procesą, kurį stabdė skubiosios pagalbos tarnybų, kurių dalis 0 naudojo kaip ryšio numerio pradžią, trumpieji numeriai: 01, 02, 03, 011, 022, 033.

2023 metų kovo 1 d. prasidėjo pirmasis etapas, kurio metu iki 2024 metų kovo 1 d. šiam pasikeitimui turi pasiruošti operatoriai. Nuo 2024 metų kovo 1 d. iki 2025 metų kovo 1 d. vartotojų telefono numeriai veiks skambinant tiek su 0, tiek su 8. Planuojame, kad 2025 metų gruodžio 1 d. Nacionalinio prefikso diegimo procesas bus baigtas.

[Nacionalinio prefikso diegimo tvarkos aprašo patvirtinimas](#)

Sukūrėme taisykles, kurios turėtų užtikrinti sąžiningą naudojimąsi kalbinio ryšio paslaugomis. Rinkoje nustatėme atvejus, kai galimai piktnaudžiaujama kalbinio ryšio paslaugomis, kurios turėtų būti teikiamos tiktai asmenų tarpusavio bendravimui. Pavyzdžiui, naudojant mobiliąsias programėles yra inicijuojamas išankstinio apmokėjimo SIM kortelėmis dirbtinis srautas automatiškai nustatytu periodiškumu tik tam, kad toks srautas sugeneruotų pajamas už skambučių užbaigimą. Siekdami užtikrinti, kad kalbinio ryšio paslaugos (skambučiai) nebūtų inicijuojamos dirbtinai ar siekiant pasipelninti, pakeitėme Prieigos, įskaitant tinklų sujungimą, suteikimo ir teikimo taisykles nustatydami, kad operatoriai didmeninėse sutartyse būtų įpareigoti susitarti dėl dirbtinio srauto požymių, apribojimo galimybių ir apmokestinimo sąlygų.

[Prieigos, įskaitant tinklų sujungimą, suteikimo ir teikimo taisyklių pakeitimas](#)

Elektroninių ryšių rinkos priežiūra

Stebime ir vertiname situaciją elektroninių ryšių rinkose, jose veikiančių ūkio subjektų veiklą, esant pagrindui imamės specialių priemonių veiksmingai konkurencijai ir vartotojų interesams apsaugoti.

Vartotojų interesų apsauga

Leidome taikyti papildomą mokestį už tarptinklinio ryšio paslaugas ES/EEE šalyse.

UAB „Teledema“ kreipėsi prašydama leisti taikyti papildomą mokestį už tarptautinio tarptinklinio ryšio paslaugas ES ir Europos ekonominės erdvės (EEE) šalyse, atsižvelgiant į įvertintus pagrįstus, prognozuojamus nuostolius.

Nustatėme, kad bendrovė didžiausius papildomus mokesčius tarptinklinio ryšio paslaugoms gali taikyti nuo 2022-06-15 iki 2023-06-14. Paslaugų teikėjas sprendžia pats, ar taikyti nustatytus papildomus mokesčius ir kokio konkrečiai dydžio jie turėtų būti.

Toks sprendimas užtikrina, kad dėl patirtų nuostolių, teikiant tarptautinio tarptinklinio ryšio paslaugas, nebūtų keliamos nacionalinių ryšio paslaugų kainos Lietuvoje.

Nustatėme penkias savivaldybes, kuriose neužtikrinamos universaliosios elektroninių ryšių paslaugos.

2022 m. balandžio 28 d. pradėjome universaliųjų elektroninių ryšių (UER) paslaugų tyrimą. Jo tikslas – įvertinti, ar komerciniu pagrindu teikiamos UER paslaugos atitinka joms taikomus reikalavimus ir ar yra įperkamos visiems Lietuvos gyventojams jų gyvenamoje vietoje. Nustačiusi, kad universaliosios elektroninių ryšių paslaugos nėra užtikrinamos, RRT gali nustatyti įpareigojimus paslaugų teikėjams teikti universaliąsias paslaugas.

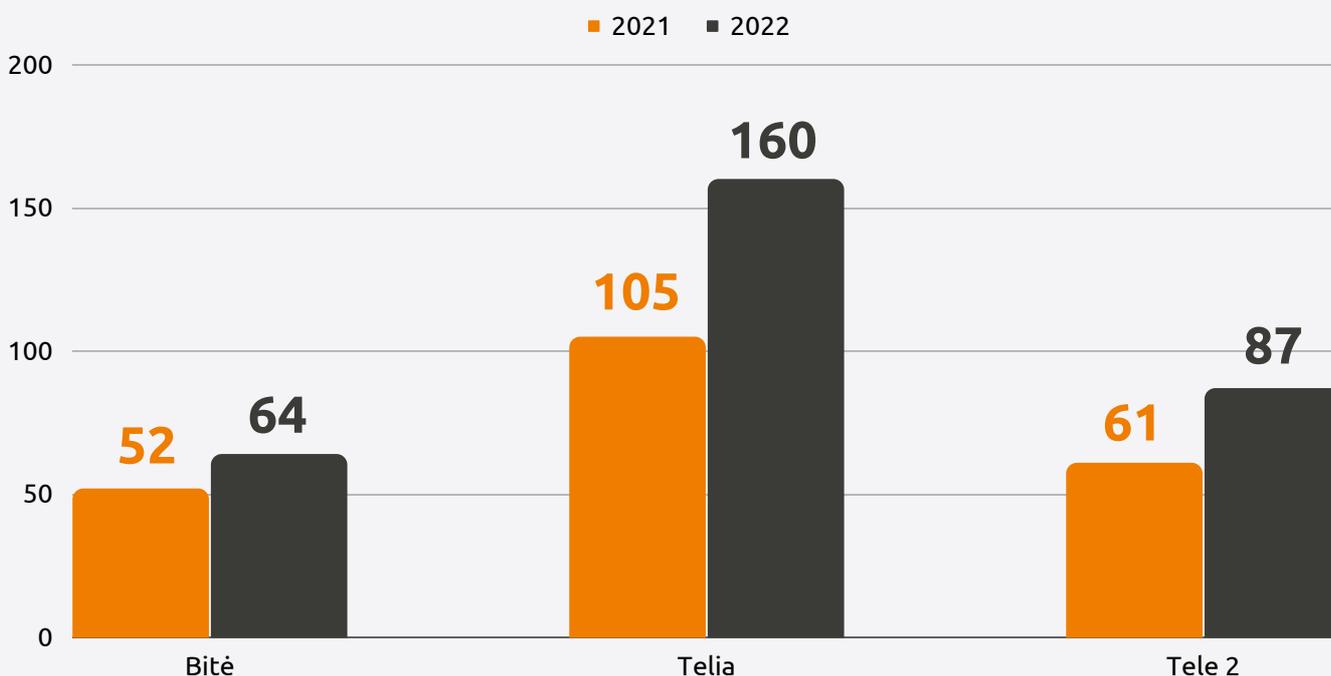
Universaliosios elektroninių ryšių paslaugos apima interneto prieigos ir kalbinio ryšio paslaugas, kurių reikia galutinių paslaugų gavėjų baziniams poreikiams užtikrinti.

Kokybės matavimai

Atlikome mobiliosios interneto prieigos paslaugų kokybės rodiklių matavimus visoje Lietuvoje.

Išmatavome operatorių „Bitė Lietuva“, UAB, „Telia Lietuva“, AB, ir „Tele2“, UAB, mobiliosios interneto prieigos paslaugas. Iš viso atlikome daugiau nei 60 tūkst. matavimų – tiek miestuose, tiek mažesnėse gyvenvietėse ir vietinės reikšmės keliuose. Remiantis mūsų matavimais, duomenų siuntimo ir gavimo sparta kasmet auga.

Vidutinė duomenų gavimo sparta, Mb/s

Rinkos tyrimai

Pradėjome rinkos tyrimus dėl Transliacijų perdavimo priemonių teikimo paslaugų ir dėl Transliacijų perdavimo paslaugų, skirtų turinio paslaugoms galutiniams vartotojams teikti.

Šių rinkos tyrimų tikslas – įvertinti pokyčius šiose rinkose, siekiant nustatyti, ar egzistuoja poreikis taikyti papildomas rinkos reguliavimo priemones, įpareigojimus, būtinus veiksmingai konkurencijai ir vartotojų interesams šiose rinkose užtikrinti, o didelę įtaką turintiems ūkio subjektams užkirsti kelią piktnaudžiauti savo įtaka rinkoje.

Elektroninių ryšių reglamentavimas keičiasi: vis mažiau rinkų remiasi prielaidomis, kad reikalingos papildomos sektorinės priemonės konkurenciniams barjerams mažinti. Siekiama užtikrinti, kad elektroninių ryšių rinkos veiktų laisvos rinkos sąlygomis ir jose, kaip ir bet kuriose kitose rinkose, veikiančioms ūkio subjektams būtų taikomi konkurenciją reglamentuojantys teisės aktai.

Ūkio subjektų veiklos stebėseną ir priežiūrą

Vertiname, kaip elektroninių ryšių srityje veikiantys ūkio subjektai laikosi jiems taikomų įpareigojimų ir kitų reikalavimų.

Atlikome du sąnaudų apskaitos sistemų ir apskaitos atskyrimo auditus.

„Telia Lietuva“, AB, audito rezultatai. Mūsų išvada – nustatytos sąnaudų nešiklių, protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos skaičiavimo, geografinės informacinės sistemos (GIS) paslaugos prijungimo prie ryšių kabelių kanalų nuomos paslaugos, ekspertinio vertinimo būdu vertinamų veiklų paskirstymo ir kitų bendro pobūdžio ataskaitų rengimo neatitiktys nustatytiems sąnaudų apskaitos reikalavimams. Be to, audito metu nebuvo galimybės surinkti tinkamų įrodymų, kad būtų galima įsitikinti, jog apsauginių vamzdelių turto skirstymo ir su juo susijusių sąnaudų priskyrimas ryšių

kabelių kanalų sistemai yra tinkamas ir atitinka reguliuojamos veiklos sąnaudų apskaitos taisyklių principus. Dėl šių audito metu nustatytų neatitikimų kreipėmės į „Telia Lietuva“, AB, įpareigodami nustatytus trūkumus pašalinti per nurodytus konkrečius terminus.

Lietuvos radijo ir televizijos centro (LRTC) audito rezultatai. Mūsų išvada – LRTC parengtos 2021 m. sąnaudų apskaitos ir apskaitos atskyrimo ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais atitinka teisės aktų reikalavimus, o nustatytos kainos yra tinkamai pagrįstos sąnaudomis.

Pateiktos pastabos LRTC:

1

Protingumo kriterijų atitinkančios gražos (ROI) *beta koeficiento* dydžio skaičiavimo metodika sudaro galimybes atsirasti ROI skaičiavimo paklaidoms, todėl rekomenduojama ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais apsvarstyti svertinio *beta koeficiento* naudojimą.

2

Identifikavus duomenų perkėlimo klaidas, pakartotinai informuota dėl neefektyvios vidaus kontrolės, vykdomos duomenis į sąnaudų apskaitos sistemą suvedant rankiniu būdu.

Atlikome VŠĮ „Plačiajuostis internetas“ teikiamų paslaugų tarifų patikrinimą.

RRT įvertino VŠĮ „Plačiajuostis internetas“ valstybės plėtojamų viešųjų didmeninių sparčiojo plačiajuosčio ryšio paslaugų, teikiamų vietovėse, kuriose nėra kitos sparčiojo plačiajuosčio ryšio infrastruktūros arba nėra konkurencijos teikiant šias paslaugas, tarifus.

Nustatėme, kad šie tarifai atitinka valstybės plėtojamų viešųjų didmeninių sparčiojo plačiajuosčio ryšio paslaugų tarifų apskaičiavimo metodikos reikalavimus, t. y. tarifai nėra didesni ar mažesni daugiau nei 10 proc., nei paslaugų

sąnaudų ir paslaugoms proporcingai tenkančių suplanuotų einamųjų metų investicijų suma, todėl, atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus, buvo nustatyta, kad anksčiau patvirtinti paslaugų tarifai yra tinkami.

Suderinome dviejų rinkų stebėsenos rodiklius, kuriuos turi fiksuoti „Telia Lietuva“, AB.

Suderinome pagrindinius Didmeninės vietinės prieigos rinkoje ir Didmeninės centrinės prieigos rinkoje stebėsenai atlikti taikomus veiklos rodiklius, kuriuos „Telia Lietuva“, AB, kaip pripažintas turintis didelę įtaką šiose rinkose operatorius, periodiškai teiks RRT. Tai leis efektyviau vykdyti reguliuojamų paslaugų ir įpareigojimų laikymosi stebėseną.

Pasiekėme, kad „Telia Lietuva“, AB, skelbtų spartas standartiniuose pasiūlymuose pagal atviro interneto principus.

Nurodėme „Telia Lietuva“, AB, standartiniame Didmeninės plačiajuosčio ryšio prieigos pasiūlyme įvardyti analogiškas spartas, kurios yra apibrėžtos mažmeninėms paslaugoms taikomame Europos Parlamento ir Tarybos reglamente ES 2015 / 21/ 20.

Nuo šiol, be maksimalios gaunamojo ir siunčiamojo ryšio spartos, „Telia Lietuva“, AB, taip pat skelbia informaciją apie Didmeninės plačiajuosčio ryšio prieigos paslaugų mažiausią galimą ir įprastą gaunamojo ir siunčiamojo ryšio spartas. Dėl to šių paslaugų gavėjams sudaromos galimybės tinkamai suformuoti gaunamojo ir siunčiamojo ryšio spartos parametrus savo klientams mažmeninių paslaugų sutartyse.

Pasiekėme, kad „Telia Lietuva“, AB, skaidytų pasiūlymus atsižvelgdama į paslaugų lygio susitarimus.

Nustatėme, kad „Telia Lietuva“, AB, savo mažmeniniams verslo klientams siūlė papildomai užsakomą paslaugų lygio susitarimų paslaugą, kurios pagrindas – trumpesnė gedimų šalinimo trukmė. Didmeninės plačiajuosčio ryšio prieigos gavėjams tokios galimybės bendrovė nesiūlė. Nurodėme „Telia Lietuva“, AB, papildyti šios paslaugos gavėjams skirtas standartinio pasiūlymo sąlygas. „Telia Lietuva“, AB, įsipareigojo Didmeninės plačiajuosčio ryšio prieigos standartiniame pasiūlyme įtraukti papildomą paslaugą „Gedimų šalinimas plus“.

Atlikome 15 planinių elektroninių ryšių paslaugų teikėjų patikrinimų.

Nustatėme 11 atvejų, kai elektroninių ryšių paslaugų teikėjų dokumentai arba procesai neatitiko teisės aktų reikalavimų. Neatitikimai turi būti pašalinti per nustatytą terminą, t. y. per 5 darbo dienas nuo užfiksuoto neatitikimo. RRT vykdytų planinių patikrinimų tikslas – informacijos apie ūkio subjektą vertinimas ir metodinės pagalbos ūkio subjektui teikimas tam, kad jų vartotojams būtų teikiamos kokybiškos paslaugos.

11

elektroninių ryšių
paslaugų teikėjų
dokumentai arba
procesai neatitiko
teisės aktų reikalavimų

Elektroninių ryšių išteklių valdymas

Užtikriname, kad elektroninių ryšių išteklių būtų naudojami efektyviai.

Radio dažniai

Skiriame radio dažnius, nustatome jų naudojimo sąlygas, kad būtų užtikrinta kuo didesnė nauda vartotojams, išvengiama trukdžių, užtikrinama elektroninių ryšių paslaugų kokybė, konkurencija, skatinama inovacijų plėtra.

Prisidėjome prie Lietuvos transformavimosi į gigabitinę visuomenę.

Paruošėme radio dažnius ir perdavėme juos 5G paslaugas ketinantiems teikti operatoriams, kurie šiuos dažnius laimėjo mūsų surengtuose dviejuose aukcionuose.

Aukcionų laimėtojai buvo įpareigoti ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo leidimo išdavimo dienos pradėti teikti komercines 5G ryšio paslaugas bent viename iš šių miestų: Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ar Panevėžyje; iki 2023 m. gruodžio 31 d. pradėti teikti 5G ryšio paslaugas visuose penkiuose didžiausiuose Lietuvos Respublikos miestuose; ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d. sudaryti galimybę valstybinės reikšmės magistraliniuose automobilių keliuose ir magistralinėse geležinkelio linijose gauti ne mažesnės kaip 30 Mb/s spartos elektroninių ryšių paslaugas; ne vėliau kaip per penkerius metus pradėti teikti elektroninių ryšių paslaugas, apimančias ne mažiau kaip 98 proc. Lietuvos Respublikos teritorijos, ir sudaryti galimybę ne mažiau kaip 80 procentų namų ūkių gauti ne mažesnės kaip 30 Mb/s spartos elektroninių ryšių paslaugas.

**Aukcionų laimėtojų 5G tinklai
2022 metų pabaigoje dengė**

70,4%
teritorijos

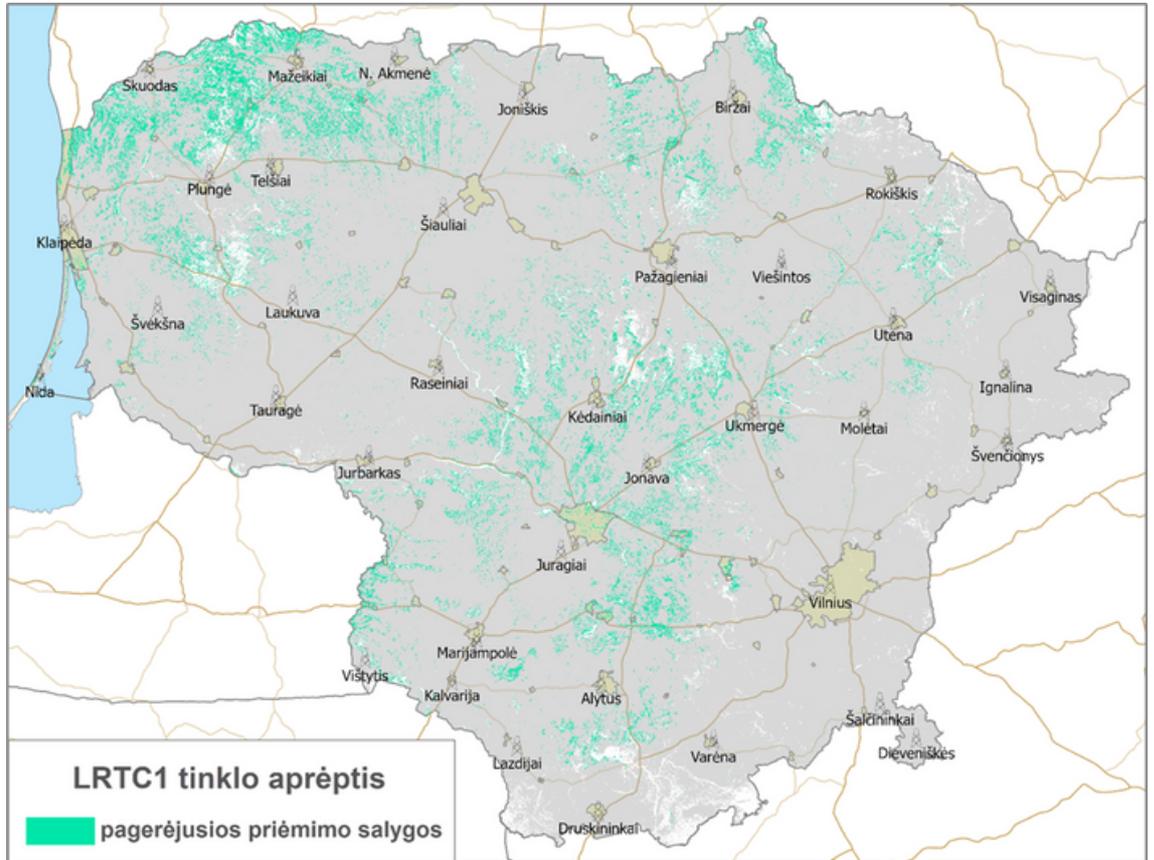
ir buvo pasiekiami

90,9%
gyventojų

Lietuvos radijo ir televizijos centrui leidome padidinti siųstuvų galią.

2022 m. lapkričio–gruodžio mėn. plečiant AB Lietuvos radijo ir televizijos centro pirmąjį skaitmeninės antžeminės televizijos (LRTC1) tinklą padidinta siųstuvų galia 18-oje skaitmeninės antžeminės televizijos stočių, dėl to skaitmeninės antžeminės televizijos tinklo teritorinis padengimas padidėjo 1,3 procentiniais punktais (nuo 94,8% iki 96,1%).

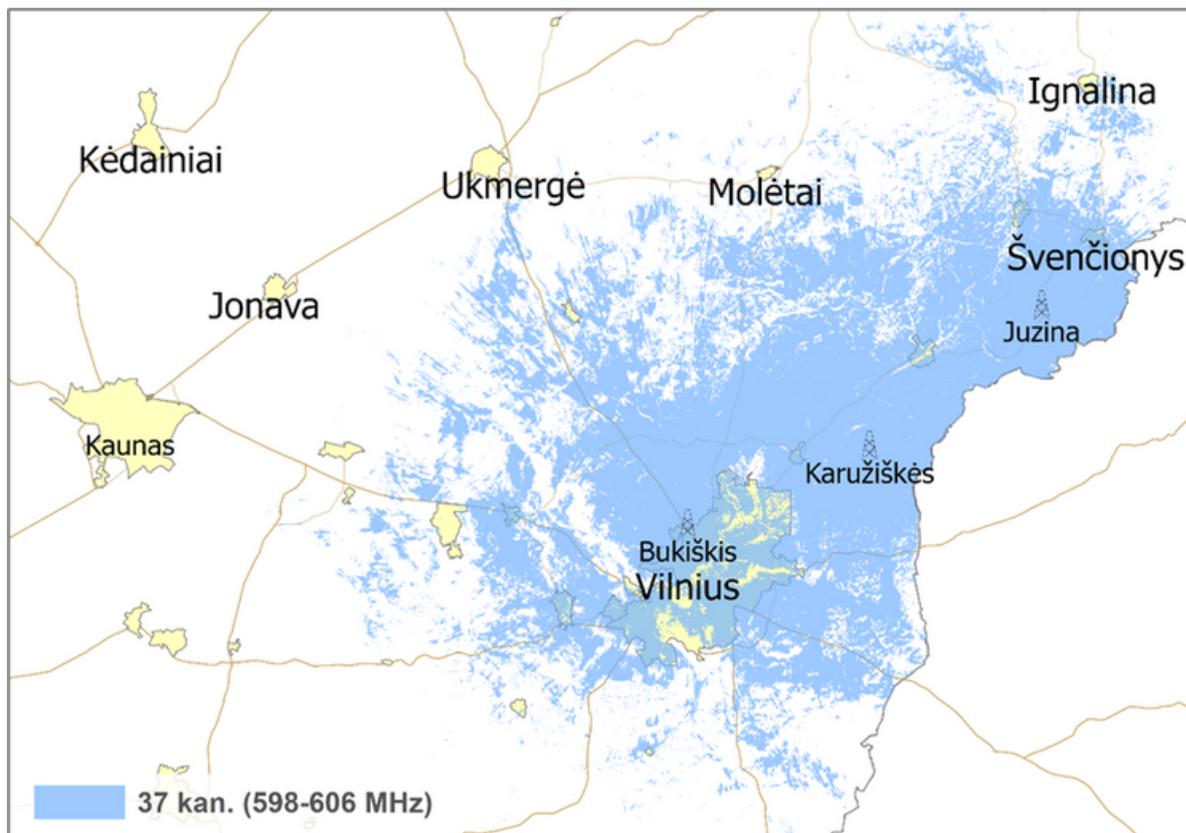

1 pav. LRTC1 tinklo aprėpties pagerėjimas

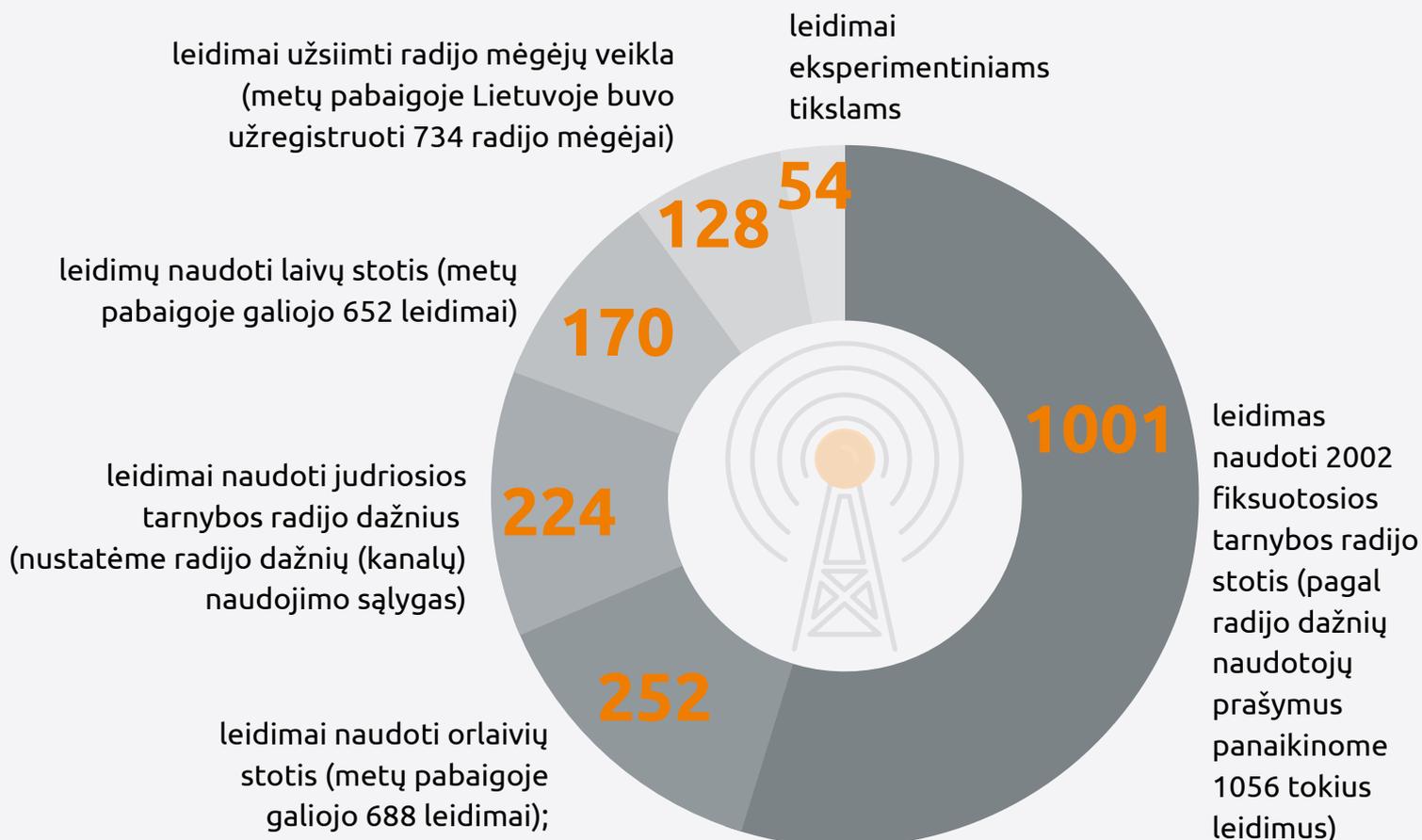
Suteikėme leidimus VŠĮ Regionine televizijai „Aidas“ antžeminės televizijos plėtrai.

2022 m. spalio–lapkričio mėn. VŠĮ Regionine televizija „Aidas“ įrengė ir pradėjo naudoti 3 skaitmeninės antžeminės televizijos tinklo stotis (Bukiškio k., Vilniaus r.; Karužiškių vs., Vilniaus r. ir Juzinos k., Švenčionių r.). Tinklu perduodamos 3 televizijos programos, tarp kurių – 2 Ukrainos transliuotojų parengtos televizijos programos („Freedom TV“ ir „Espresso TV“) ukrainiečių, anglų bei rusų kalbomis.

2 pav. VšĮ Regioninės televizijos „Aidas“ skaitmeninės antžeminės televizijos tinklo aprėptis

Išdavėme leidimus naudoti dažnius

Priklausomai nuo sudėtingumo, leidimo naudoti išteklius išdavimas užtrunka nuo 1 d.d. iki 8 d.d. Sudėtingesniais leidimų išdavimo atvejais skelbiame viešąsias konsultacijas, dėl to leidimų išdavimo procesas gali užtrukti iki 2 mėn.

1-8 d.d. | 2 mėn.

Numeracija

Siekiame, kad būtų pakankamai nacionalinių ryšio numerių išteklių, reikalingų viešoms elektroninių ryšių paslaugoms teikti.

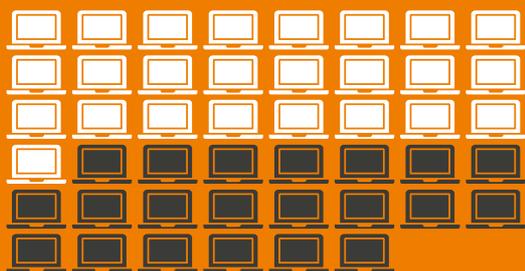
Skyrėme 875 525 numerius – iš jų 865 577 mobiliojo ryšio numerių ir 7000 tarpusavio sąveikos paslaugos (M2M), t. y. negeografinių dvylikos skaitmenų ryšio numerių. Numeriai buvo skirti vidutiniškai neviršijant 3 darbo dienų termino.

Panaikinome teisę naudoti 3529 numerius, 33 336 numeriai perleisti kitiems naudotojams. **Numerio perkėlimo paslauga per metus pasinaudoja apie 4 proc. visų aktyvių telefono ryšio paslaugų abonentų.** Tokia paslauga sudaro galimybę vartotojui rinktis geriausias sąlygas galintį pasiūlyti operatorių.

Domenai

Suteikiame teisę naudoti Lietuvos vardą domenuose, jei šis vardas naudojamas tinkamai, deramai reprezentuojant Lietuvą internete.

25

domenuose suteikėme teisę naudoti Lietuvos vardą

21

domene teisę naudoti Lietuvos vardą panaikinome

Teisė naudoti Lietuvos vardą domenuose buvo skirta vidutiniškai neviršijant

3 d.d.

Spektro stebėseną

Vykdėme radijo stebėseną visoje Lietuvos teritorijoje.

Radijo spektro stebėseną yra svarbus radijo dažnių valdymo sistemos komponentas, įgalinantis įvertinti realią spektro naudojimo būklę, kiek ir kur spektras yra naudojamas arba yra laisvas, ar radijo dažnių naudotojai laikosi jiems nustatytų dažnių naudojimo sąlygų. Vykdamas stebėseną, taip pat vertinama radijo trukdžių atsiradimo galimybė ir vykdoma nelegalių radijo dažnių naudotojų paieška.

944
pažeidimai

2022 metais nustatėme 994 pažeidimus (2021 m. – 1130), iš kurių dažniausiai pasitaikantys: radijo bangas siunčianti įranga buvo naudota be tokiai veiklai reikalingo leidimo ir stotys naudotos be būtinos registracijos.

Siekėme užtikrinti, kad vartotojus pasiektų aukštos kokybės radijo ir televizijos transliuojamos programos.

Atlikome 758 dažnio nuokrypio, 764 radijo dažnio moduliavimo galios matavimus ir nustatėme 31 radijo dažnių (kanalų) naudojimą ne pagal nustatytas sąlygas. Visi radijo stočių signalų parametrų neatitikimai buvo pašalinti per numatytą laikotarpį – vieną mėnesį.

Antžeminės skaitmeninės televizijos transliavimo stočių signalų parametrai buvo matuojami atliekant planinius patikrinimus arba įrengus naują stotį. Iš viso atlikome 151 matavimą. Nustatėme ir pašalinome 3 neatitikimus.

Tikrinome, ar radijo ryšio tinklai ir stotys atitinka RRT nustatytas sąlygas.

RRT radijo ryšio tinklams ir stotims skirdama dažnius nustato taisykles, kaip šie dažniai turi būti naudojami, kad nesukeltų trukdžių kitiems vartotojams. RRT ekspertai apskaičiuoja, kaip dažniai turi būti naudojami.

2022 metais atlikome 120 vidaus radijo ryšio tinklų ir 20 radijo ir televizijos transliavimo stočių planinių patikrinimų.

Taip pat atlikti neplaniniai patikrinimai: patikrinta 12 vidaus radijo ryšio tinklų, 7 radijo ir 4 televizijos transliavimo stotys. Iš viso buvo nustatyta 40 įrengimo projekto neatitikčių arba radijo dažnių (kanalų) naudojimo sąlygų pažeidimų.

Nustatyti šie pažeidimai: netinkama antena, neleistina stoties įrengimo vieta, signalo parametrai neatitiko nustatytų normų, siųstuvo efektyvioji spinduliuotės galia neatitiko nustatytų radijo dažnių (kanalų) naudojimo sąlygų, neleistinas radijo dažnis.

Visi minėti projekto neatitikimai ir (arba) radijo dažnių (kanalų) naudojimo sąlygų pažeidimai buvo pašalinti. Pažeidimui pašalinti skiriamas vienas mėnuo.

Ištyrėme 299 fizinių ir juridinių asmenų prašymus dėl radijo trukdžių.

Didžioji dalis prašymų (123) gauta dėl radijo trukdžių televizijos programų priėmimo. Juos ištyrus paaiškėjo, kad net 53 prašymuose (43,1%) nurodytų sutrikimų priežastis – įrangos gedimas arba netinkamas naudojimas. Taip pat gavome 90 prašymų dėl radijo trukdžių viešojo mobiliojo ryšio bazinėms stotims ir galiniams įrenginiams, 23 atvejais trukdžius sukėlė mobiliojo ryšio kartotuvai.

Skundų dėl radijo trukdžių pasiskirstymas

Atlikę tyrimus, nustatėme, kad iš 299 prašymų 91 (30,4%) buvo susijęs su radijo trukdžiais, dar 94 (31,4%) – dėl įrangos gedimo, o 70 (23,4%) trukdžių išnyko savaime.

Daugiausia pašalintų radijo trukdžių (62,6%) sukėlė viešojo mobiliojo ryšio tinklų bazinės stotys ir retransliatoriai bei mažo veikimo nuotolio radijo ryšio įrenginiai (16,5%). Kiti trikdžiai sudarė vos po kelis atvejus.

Vidutinis vieno trukdžio tyrimo laikas yra 6 darbo dienos. Šis rodiklis labai priklauso nuo to, kaip dažnai pasireiškia trukdžiai, kada pareiškėjas gali priimti RRT darbuotojus pašalinti trukdžius, taip pat nuo tyrimo sudėtingumo ir kitų aplinkybių. Pavyzdžiui, 13 tyrimų buvo užbaigti ir trukdžiai pašalinti per vieną darbo dieną. Sudėtingesniais atvejais, kada trukdžiai pasireiškia retai arba pareiškėjai negali priimti RRT darbuotojų, tyrimai užtrunka ilgiau – 13 tyrimų buvo užbaigti tik per 20 ar daugiau darbo dienų.

Mūsų išspręstų situacijų pavyzdžiai

Vilniuje radijo technika besidomintis vyras susikonstravo atviro kodo elektroninį prietaisą ir su juo vykdė įvairius eksperimentus. Konstruktorius nepasidomėjo, kad įrenginys gali spinduliuoti radijo signalą. Sukonstruoto įrenginio nuolatos spinduliuojamas radijo signalas blokavo kelių aplinkinių gyvenamųjų namų gyventojų automobilių radijo apsaugos ir kiemo užtvarų atidarymo įrangą, gyventojai negalėjo įjungti ir išjungti automobilių signalizacijos ir atidaryti kiemų užtvarų.

Vilniuje fiksavome pašalinį radijo signalą, sklindantį iš vieno privataus namo. Išsiaiškinome, kad trukdžius skleidė buitinių šiukšlių smulkintuvo nuotolinio valdymo pultelis su nuolat įspaustu mygtuku. Pultelį suradome virtuvės baldų stalčiuje. Šeimininkė paaiškino, kad neseniai tvarkė namus ir ant pultelio galėjo padėti virtuvinius įrankius, kurie įspaudė pultelio mygtuką ir dėl to pultelis nuolatos skleidė nuolatinį radijo signalą. Pašalinis signalas blokavo automobilių radijo apsaugos ir garažo vartų atidarymo įrangą.

02

03

Brūkšnių kodų skaitytuvas trukdė automobilių signalizacijoms.

Palangos oro uoste kažkas trukdė avariniam ryšiui. Išsiaiškinome, kad trukdžių šaltinis – oro uosto šiukšles išvežanti mašina, kurios valdymo blokas ir skleidė trukdantį signalą.

04

05

Vienoje įmonėje užstrigo kranas, kuris perveža didžiules laivo dalis. Jis užstrigo darbo metu ir tik išjungus maitinimą buvo sustabdytas. Laimei, pavyko išvengti avarijos ir didžiulių nuostolių. Išsiaiškinome, kad gedimo priežastimi tapo sugedęs ventiliatoriaus valdymo įrenginys, kuris trukdė valdyti kraną.

Atlikome 11 tyrimų dėl neteisėtų radijo ryšio slopinimo įrenginių laikymo.

Radijo ryšio slopinimo įrenginių negalima nei naudoti, nei jų turėti – tai yra nelegalu pagal Administracinio nusižengimų kodeksą, išskyrus atvejus, kai valstybės institucijos atlieka joms priskirtas funkcijas.

Sulaukiame prašymų iš Lietuvos policijos pareigūnų nustatyti, ar konfiskuotas įrenginys yra radijo ryšio slopinimo įrenginys. 2022 metais atlikome 11 tokių tyrimų, surašėme administracinio nusižengimo protokolus ir paskyrėme baudas šių įrenginių savininkams. Priėmėme nutarimus konfiskuoti 9 radijo ryšio slopinimo įrenginius.

Pristatėme puslapį sawap.rtt.lt – jame skelbiama informacija apie įrengtus mažos aprėpties belaidžio prisijungimo taškus.

2022 metais užregistravome daugiau nei 4,3 tūkst. 2G, 3G, 4G ir WiFi technologijomis veikiančių taškų. Elektroninių paslaugų teikėjai, gavę informaciją apie tokius taškus, turi galimybę įvertinti jų suminę galią bei galimus tarpusavio trukdžius konkrečioje juos dominančioje vietoje. Tai jiems padeda priimti sprendimą, ar toje vietoje gali įrengti savo mažos aprėpties prieigos taškus ir kur konkrečiai toje vietoje juos įrengti, kad suminė galia neviršytų nustatytų spinduliuotės normų ir neatsirastų tarpusavio trukdžių.

Radijo mėgėjai

Suteikiame leidimus užsiimti radijo mėgėjų veikla ir leidimus naudoti radijo šaukinius.

Iš viso 2022 metų pabaigoje Lietuvoje buvo užregistruoti 734 radijo mėgėjai. Norintys tapti radijo mėgėjais turi išlaikyti RRT rengiamus kvalifikacinius egzaminus. 2022 metais šiuos egzaminus laikė 35 kandidatai į radijo mėgėjus, sėkmingai egzaminus išlaikė 32 asmenys.

Tarptautinis bendradarbiavimas

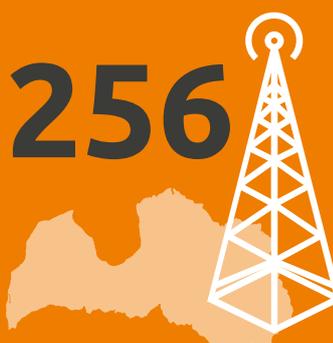
Su Lenkijos ryšių reguliuotoju pasirašėme susitarimą dėl 694–790 MHz dažnių juostos naudojimo sąlygų, kuris įsigaliojo nuo 2022 m. rugpjūčio 17 d.

Susitarimas parengtas pagal CEPT patvirtintas nuostatas, atsižvelgus į ECC rekomendaciją (15)01. Tokiu būdu Lietuva užbaigė šios dažnių juostos, kuri yra viena iš trijų ES prioritetinių dažnių juostų 5G ryšiu diegti, naudojimo sąlygų nustatymą su kaimyninėmis šalimis.

Tarptautiniu lygiu koordinavome stotis su kaimyninėmis šalimis ir padėjome pagrindus efektyviau naudoti radijo spektro išteklius tiek nacionaliniu, tiek ir regioniniu mastu.

Pagal Lenkijos administracijos prašymus sukoordinuotos fiksuotosios tarnybos stotys.

Pagal Latvijos administracijos prašymus sukoordinuotos fiksuotosios tarnybos stotys.

Organizavome Rytų partnerystės šalių elektroninių ryšių reguliuotojų EaPeReg tinklo Spektro ekspertų darbo grupės posėdį.

Vilniuje įvyko 14-asis Rytų partnerystės šalių elektroninių ryšių reguliuotojų EaPeReg tinklo Spektro ekspertų darbo grupės posėdis. Šiais metais kartu su Europos Komisija jį organizavo RRT – viena iš šios darbo grupės pirmininkių. Rytų partnerystės ir ES šalių radijo spektro ekspertai aptarė abiem regionams aktualius radijo dažnių koordinavimo klausimus.

Dalyvavome tarptautiniame trumpųjų bangų (nuo 4 iki 27 MHz) stebėsenos projekte.

2022 metais vykdėme automatizuotą spektro užimtumo stebėjimą, kuris tęsiamas ir 2023 m. Spektro užimtumo stebėjimų rezultatus pateikėme Europos pašto ir telekomunikacijų administracijų konferencijos (CEPT) darbo grupei FM22 „Stebėsenos ir vykdymas“. Stebėsenos rezultatai naudojami atliekant efektyvesnį trumpųjų bangų radijo dažnių paskirstymą ir naudojimą pasauliniu mastu.

Įrenginių rinkos priežiūra

Siekiame, kad elektriniai ar elektroniniai gaminiai, taip pat įranga, turinti elektrinių ar elektroninių sudedamųjų dalių, atitiktų taikomus privalomus reikalavimus, užtikriname tokios aparatūros ir įrenginių elektromagnetinį suderinamumą.

Vykdėme Lietuvoje parduodamų ir į Lietuvą įvežamų įrenginių rinkos priežiūrą.

2022 m. patikrinome 60 tipų radijo ryšio įrenginių ir 100 tipų elektrinių bei elektroninių aparatų atitiktis techninių reglamentų administraciniams reikalavimams, taip pat 40 tipų radijo ryšio įrenginių ir 40 tipų elektrinių bei elektroninių aparatų atitiktis techninių reglamentų esminiams reikalavimams. Patikrintų įrenginių ir aparatų neatitiktys techninių reglamentų administraciniams reikalavimams sudarė 14 proc., o neatitiktys esminiams reikalavimams – 40 proc.

Reikalavimų neatitikusius gaminius buvo pareikalauta pašalinti iš rinkos: tai 14-os tipų radijo ryšio įrenginiai (dronas, radijo bangomis valdomi žaislai, radijo stotis) ir 18 elektrinių bei elektroninių aparatų, daugiausia LED maitinimo bloky.

Sustabdėme prekybą šiais esminių reikalavimų neatitinkančiais įrenginiais, kol nebus pasiektas pakankamas elektromagnetinio suderinamumo lygis bei efektyvus radijo dažnių spektro naudojimas.

Informacija apie reikalavimų neatitinkančius ir pašalintus gaminius skelbiama bendrosios rinkos priežiūros informacijos archyvavimo ir mainų bazėje (ICSMS), kad ir kitose šalyse būtų išvengta šių reikalavimų neatitinkančių įrenginių tiekimo į rinką.

Priežiūra vykdoma tikrinant į Lietuvos rinką įvežamų ir joje parduodamų elektrinių bei elektroninių aparatų ir radijo ryšio įrenginių administracinius (tikrinama dokumentacija) ir esminius (įranga matuojama laboratorijoje) reikalavimus pagal EMC ir RED Direktyvas.

Europos ir tarptautinei rinkai skirtų naujų gaminių patikra.

Tikrinome medicinos prietaisus, įvairių tipų femtosekundinius lazerius, kosminius palydovus ir kitą 83 tipų įrangą. 26 proc. įrenginių neatitiko reikalavimų ir nepateko į rinką. Jei Lietuvą lygintume su kitomis Europos šalimis, pamatytume, kad situacija yra panaši visoje bendroje ES rinkoje.

Išnagrinėjome 2161 muitinės deklaracijos duomenis apie į Lietuvą įvežamus radijo ryšio įrenginius ir elektrinius bei elektroninius aparatus.

Tokia stebėseną leidžia įvertinti į Lietuvos rinką iš trečiųjų šalių patenkančių įrenginių ir aparatų tipus ir sumažina tikimybę į Lietuvos rinką patekti nelegaliems, t. y. radijo ryšio slopinimo, gaminiams. Praėjusiais metais pažeidimų nenustatėme.

Pastebėję reikšmingai išaugusią tam tikro tipo įrenginių įvežimo tendenciją, pagal tai koreguojame savo numatomų patikrinimų programas, pavyzdžiui, šv. Kalėdų periodu, padažnėjus įvežamų elektrinių girliandų, tikslingai atliekame tokių įrenginių patikrinimus rinkoje – tikriname techninę dokumentaciją ir, esant poreikiui, atliekame bandymus laboratorijoje.

26%

patikrintų įrenginių
neatitiko
reikalavimų ir
nepateko į rinką

464

Išnagrinėtos muitinės
deklaracijos, kuriose pateikti
duomenys apie į Lietuvą
įvežamus radijo ryšio
įrenginius ir elektrinius bei
elektroninius aparatus

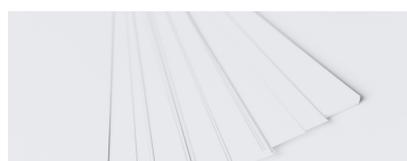

Skaitmeninių paslaugų reguliavimas

Prižiūrimame patikimumo užtikrinimo paslaugų rinką

Elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugos užtikrina saugias ir teisėtas elektronines operacijas. Patikimumo užtikrinimo paslaugomis laikoma:

Elektroninių parašų ar elektroninių spaudų sertifikatų kūrimas

Interneto svetainės tapatumo nustatymo sertifikatų kūrimas

Elektroninių laiko žymų kūrimas

Elektroninių parašų ar elektroninių spaudų galiojimo patvirtinimas

Elektroninių parašų ar elektroninių spaudų ilgalaikė apsauga

Elektroninis registruotas pristatymas

Siekdami paskatinti Lietuvos gyventojus naudotis patikimumo užtikrinimo paslaugomis, didelį dėmesį skiriame patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų priežiūrai, kad būtų užtikrinamas visus reikalavimus atitinkančių, saugių ir patikimų paslaugų teikimas, taip pat elektroninio parašo naudos ir patikimumo užtikrinimo paslaugų viešinimui, ypač tarp mažesnes pajamas gaunančių ar vyresnio amžiaus asmenų.

Prižiūrėjome patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjus.

Siekiamo užtikrinti, kad patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai ir jų teikiamos patikimumo užtikrinimo paslaugos atitiktų eIDAS reglamente ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatytus reikalavimus. Tai lemia paslaugų kokybę ir skatina vartotojų pasitikėjimą bei norą naudotis skaitmeninėmis paslaugomis.

2022 metais rinkoje buvo penki tokie paslaugų teikėjai, kurie teikė penkių skirtingų tipų, iš galimų 9, kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugas:

- **2 kvalifikuotus elektroninio parašo sertifikatus sudarantys** paslaugų teikėjai: Asmens dokumentų išrašymo centras prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (ADIC) ir VĮ Registrų centras (VĮ RC).
- **2 kvalifikuotų elektroninių laiko žymų kūrimo paslaugas teikiantys** paslaugų teikėjai: UAB „BalTstamp“ ir VĮ RC.
- **1 kvalifikuotus elektroninio spaudo sertifikatus sudarantis** paslaugų teikėjas VĮ RC.

- **2 kvalifikuotų elektroninių parašų kvalifikuotas galiojimo patvirtinimo** paslaugas teikiantys paslaugų teikėjai: UAB „Dokobit“ ir UAB „Nevda“.
- **2 kvalifikuotų elektroninių spaudų kvalifikuotas galiojimo patvirtinimo** paslaugas teikiantys paslaugų teikėjai: UAB „Dokobit“ ir UAB „Nevda“.

Įvertinome UAB „Nevda“ pranešimą apie ketinamas teikti kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugas.

Suteikėme naujam paslaugų teikėjui kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo statusą ir teisę teikti kvalifikuotų elektroninių parašų ir kvalifikuotų elektroninių spaudų kvalifikuotas galiojimo patvirtinimo paslaugas.

Įvertinome kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų veiklos procesus.

Patvirtinome UAB „Dokobit“ (atlikus privalomą auditą kas 2 metus), ADIC ir VĮ RC (po jų teikiamų kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikimo pakeitimų) atitiktį keliamiems reikalavimams, kai šie paslaugų teikėjai pagal RRT pastabas atliko atitinkamus veiklos procesų patikslinimus.

Įvertinome kvalifikuotų elektroninio parašo kūrimo įtaisų, už kurių saugumą garantuoja Lietuva, saugumą.

Išnagrinėjome 6 įtaisus, kurie Lietuvos teikimu buvo įtraukti į Europos Komisijos rengiamą bei prižiūrimą kvalifikuotų elektroninio parašo kūrimo įtaisų sąrašą ir kuriuos taip pat gali naudoti kitų Europos Sąjungos šalių patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai. Nustatėme, kad keturių įtaisų sertifikavimo laikotarpis baigiasi ir juos sertifikavusios įstaigos nebegali patvirtinti, kad šie įtaisai bus saugūs.

Lietuva, kaip ES valstybė narė, pranešusi apie įtaisus Europos Komisijai, užtikrina šių įtaisų saugumą ir prisiima visą atsakomybę, susijusią su sąraše esančių įtaisų naudojimu. Dėl to apie ADIC ir VĮ RC Lietuvoje platinamus kvalifikuotų elektroninio parašo ir spaudo kūrimo įtaisus pateikėme informaciją Europos Komisijai, kad būtų atnaujintas jos prižiūrimas kvalifikuotų elektroninio parašo kūrimo įtaisų sąrašas, nustatant datas, nuo kada turės būti nutrauktas šių įtaisų naudojimas.

Daugiau informacijos

Organizavome renginį rinkos dalyviams „eIDAS reglamentas: elektroninis parašas ir kiti procesų skaitmenizavimo įrankiai“.

Renginys skirtas verslo ir viešojo sektoriaus atstovams supažindinti su skaitmenizacijos galimybėmis ir naujovėmis.

Dalyvavome renginių cikle „Senjorų dienos internete 2022“.

Edukavome senjorus kvalifikuoto elektroninio parašo, saugumo socialiniuose tinkluose, interneto karštosios linijos „Švarus internetas“ temomis.

Organizavome tarptautinę konferenciją „DigiT Baltic 2022“.

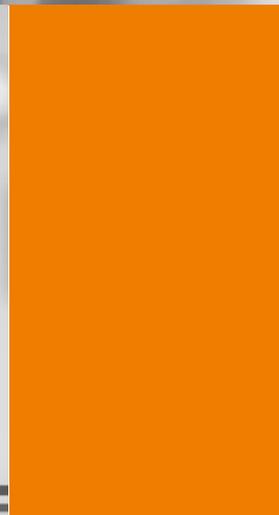
Jos metu Baltijos regiono verslo ir viešojo sektoriaus atstovams pristatėme artėjančius skaitmeninės srities pokyčius, susijusius su eIDAS reglamento pakeitimais. Organizuodami tokio pobūdžio renginį siekiame paskatinti skaitmeninės transformacijos spartą. Konferencija organizuojama nuo 2021 metų, bendradarbiaujant su „Infobalt“.

„DigiT Baltic 2022“

Siekiame paskatinti skaitmeninės transformacijos spartą

Pašto paslaugų reguliavimas

Nustatome pašto paslaugų teikimo taisykles, vykdomė rinkos stebėseną, kad būtų užtikrinta efektyvi konkurencija, prižiūrimė, kad būtų tinkamai teikiamos universaliosios pašto ir periodinių leidinių pristatymo į kaimo vietoves paslaugos, užtikrinančios galimybę visoje Lietuvoje naudotis pašto paslaugomis, gauti periodinius leidinius.

Įvertinome Lietuvos pašto tarptautinių siuntinių tarifų dydžius.

Pagal Reglamento (ES) 2018/644 nuostatas kiekvienais metais atliekame Lietuvos pašto tarptautinių siuntinių į Europos Sąjungos ir Europos Ekonominės Erdvės valstybių šalių (toliau – ES/EEE šalis) tarifų įvertinimą tam, kad būtų didinamas tarptautinių siuntinių pristatymo tarifų skaidrumas ir išvengta nepagrįstų jų skirtumų tarp Europos Sąjungos valstybių narių.

Vertinimo metu nustatėme, kad Lietuvos pašto taikomi siunčiamų tarptautinių siuntinių tarifai į 14 ES šalių (Austriją, Belgiją, Kiprą, Suomiją, Graikiją, Vengriją, Airiją, Islandiją, Liuksemburgą, Maltą, Norvegiją, Lenkiją, Portugaliją ir Rumuniją) vidutiniškai buvo 51 proc. didesni už juos sudarančių sąnaudų sumas, t. y. laikytini nepagrįstai dideliais ir turėtų būti mažinami atsižvelgiant į sąnaudas.

Atlikto vertinimo ataskaitą pateikėme Europos Komisijai. Atitinkamai nuo 2023 m. vasario 1 dienos Lietuvos pašto taikomi siuntimo į aukščiau minėtas ES/EEE šalis tarifai buvo sumažinti.

Parengėme tris išvadas dėl kompensacijų Lietuvos paštui iš valstybės biudžeto už 16,5 mln. Eur.

Lietuvos paštas kreipėsi į mus su prašymais kompensuoti 2021 m. ir 2022 m. I pusmečio periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių prenumeratoriams paslaugos teikimo nuostolius ir su prašymu kompensuoti 2021 m. universaliosios pašto paslaugos teikimo nuostolius.

Išnagrinėję pateiktą informaciją ir kitus duomenis nustatėme, kad bendrovės prašymai yra pagrįsti. Tyrimų išvadas pateikėme Susisiekimo ministerijai.

11,4
mln. Eur

Periodinių leidinių kaimo gyvenamųjų vietovių prenumeratoriams paslaugos teikimo nuostolis 2021 m. – 2022 m. I pusm.

5,12
mln. Eur

Universaliosios pašto paslaugos teikimo nuostolis 2021 m.

Lietuvos pašto prašomos kompensuoti periodinių leidinių teikimo nuostolių sumos kasmet didėja, nes siekiant pristabdyti kaimo gyvenamosiose vietovėse pristatomų periodinių leidinių skaičiaus mažėjimą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu nustatomi nauji periodikos tarifai nuolat mažinami ir išlieka mažesni nei periodikos teikimo sąnaudos.

Lietuvos pašto prašymai kompensuoti universaliosios pašto paslaugos teikimo nuostolius buvo pripažinti pagrįstais tik 2015 m. ir dabar už 2021 m. Vadovaudamasi teisės aktų reikalavimais bei įvertinusi Lietuvos pašto pateiktus duomenis, RRT nustatė, kad prašoma kompensuoti nuostolių suma yra pagrįsta, nes universaliosios pašto paslaugos teikimas Lietuvos paštui buvo nepagrįstai didelė finansinė našta. Skaičiavimai parodė, kad Lietuvos paštas, nesant įpareigojimo teikti universaliąją pašto paslaugą, dėl nuostolingos šios veiklos neteiktų paslaugų 179-iose iš 258-ių Lietuvos pašto aptarnaujamų geografinių vietovių. Todėl patvirtindami Lietuvos pašto prašymą kompensuoti nuostolius siekėme užtikrinti Lietuvos pašto veiklos tęstinumą ir jam skirtų įpareigojimų vykdymą. Šie sprendimai reikalingi, kad Lietuvos gyventojai turėtų galimybes naudotis būtiniausiomis pašto paslaugomis.

Atlikome Lietuvos pašto sąnaudų apskaitos sistemos patikrinimą.

Nustatėme, kad Lietuvos pašto naudojama sąnaudų apskaitos sistema, už 2021 m. parengta metinė universaliosios pašto paslaugos ataskaita ir jos analitiniai priedai iš esmės atitinka teisės aktų reikalavimus. Deja, Lietuvos paštas neturėjo patvirtintos sąnaudoms paskirstyti taikomos normatyvų nustatymo metodikos, o apskaičiuodamas protingumo kriterijų atitinkančią investicijų grąžą, nesivadovavo teisės aktuose nurodyta nuosavo kapitalo kainos skaičiavimo formule. Siekdami užtikrinti RRT reguliuojamųjų paslaugų, kurių naudotojai yra visi Lietuvos gyventojai, tarifų pagrindimą faktiškai patiriamomis sąnaudomis, kreipėmės į Lietuvos pašta dėl patikrinimo metu nustatytų neatitikimų. Lietuvos paštas, atsižvelgdamas į pastabas, jau 2022 m. gruodžio 28 d. oficialiai patvirtino sąnaudoms paskirstyti taikomą normatyvų nustatymo metodiką.

Atlikome tyrimą dėl pašto tinklo naudojimo nediskriminacinių sąlygų, pašto tinklo charakteristikų ir universalios pašto paslaugos kokybės.

Tyrimas. Gavę informacijos iš rinkos dalyvių dėl galimai Lietuvos pašto paslaugų sutartyse taikomų diskriminacinių pašto siuntų pateikimo į Lietuvos pašto tinklą sąlygų, atlikome tyrimą.

Išvada. Tyrimo rezultatai nepatvirtino, kad pašto paslaugų teikėjams būtų taikomi diskriminaciniai reikalavimai dėl siuntų pateikimo į Lietuvos pašto tinklą.

Tyrimas. Įvertinę Lietuvos pašto pateiktus 2021 m. universaliosios pašto paslaugos kokybės rezultatų duomenis, nustatėme, kad Lietuvos paštas 2021 m. neįvykdė pirmenybinių pašto korespondencijos siuntų, registruotųjų pirmenybinių korespondencijos siuntų, registruotųjų nepirmenybinių korespondencijos siuntų, paprastųjų nepirmenybinių korespondencijos siuntų Lietuvoje bei tarptautinių pirmenybinių korespondencijos siuntų, siųstų tarp ES šalių, kokybės reikalavimų. Taigi, nustatėme, kad Lietuvos pašto teikiamos universaliosios pašto paslaugos neatitiko

9 iš 11

Universaliosios pašto paslaugos kokybės reikalavimų aprašo 9–10 punktuose nustatytų kokybės rodiklių.

Pranešėme Lietuvos paštui apie nustatytą pažeidimą ir nustatėme terminą neatitikimams pašalinti.

Lietuvos paštas kokybės rodiklių neatitikimą grindė COVID-19 pandemijos sukeltais trukdžiais ir bendrovės įdiegto automatinio siuntų skirstymo iššūkiais. Bendrovė pateikė įrodymus, kad kokybės rodikliai po pandemijos pagerėjo ir atitinka teisės aktais nustatytus reikalavimus.

Išvada. Įvertinus tai, kad COVID-19 gali būti laikoma objektyvia, nuo Lietuvos pašto nepriklausančia priežastimi, lėmusia kokybės reikalavimų neįvykdymą bei galėjusia turėti įtakos Lietuvos pašto 2021 m. universaliosios pašto paslaugos kokybės rezultatams, pažeidimo nagrinėjimo procesas dėl Lietuvos pašto 2021 m. neįvykdytų universaliosios pašto paslaugos kokybės rodiklių nebuvo inicijuotas.

Atlikome 12 pašto paslaugos teikėjų planinių patikrinimų.

Nustatėme 4 atvejus, kai dokumentai arba procesai neatitiko teisės aktų reikalavimų. RRT vykdytų planinių patikrinimų tikslas – informacijos apie ūkio subjektą vertinimas ir metodinės pagalbos ūkio subjektui teikimas tam, kad vartotojams būtų teikiamos kokybiškos paslaugos. Neatitikimai turi būti pašalinti per nustatytą terminą, t. y. per 5 darbo dienas nuo užfiksuoto neatitikimo.

Geležinkelių transporto paslaugų reguliavimas

Vykdomė geležinkelių rinkos stebėseną, reguliuodami ir prižiūradami geležinkelių infrastruktūros valdytojų, geležinkelių paslaugų įrenginių operatorių ir geležinkelio įmonių veiklą, siekiame, kad būtų sudarytos sąlygos veiksmingai konkurencijai ir plėtrai geležinkelių transporto paslaugų srityje.

Baigėme tyrimą dėl geležinkelių paslaugų įrenginiuose teikiamų paslaugų užmokesčių.

Nustatėme, kad AB „LTG Infra“ paslaugų įkainiai už naudojimąsi traukinių formavimo ir manevravimo įrenginiais buvo apskaičiuoti nesilaikant teisės aktų reikalavimų.

Įpareigojome netinkamai apskaičiuotus mokesčius perskaičiuoti. Dar tyrimo metu AB „LTG infra“ šių paslaugų naudotojams grąžino daugiau nei 489 tūkst. Eur už per daug apskaitytas, tačiau nesuteiktas paslaugas.

Išnagrinėjome du vežėjų skundus dėl geležinkelių infrastruktūros valdytojo veiksmų.

Vienas skundas gautas dėl teisės naudotis viešąja geležinkelių infrastruktūra. UAB „Gargždų geležinkelis“ skundė AB „LTG infra“ sprendimą neskirti jam visų prašytų viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų 2022–2023 m. tarnybinio traukinių tvarkaraščio laikotarpiu. Tokiu būdu buvo nesudaromos galimybės vežti visus suplanuotus krovinius. Nustatėme, kad pareiškėjo skundas iš dalies pagrįstas: AB „LTG Infra“ turėjo galimybę ir privalėjo skirti didesnę prašytų pajėgumų dalį. Dėl šios priežasties įpareigojome valdytoją priimti naują sprendimą. AB „LTG infra“ RRT įpareigojimą įgyvendino.

Kitas skundas gautas dėl užmokesčio už naudojimąsi viešąja geležinkelių infrastruktūra. UAB „LGC Cargo“ skundė AB „LTG infra“ sprendimą dėl perskaičiavus užmokestį jam priskaičiuotos daugiau nei 34 tūkst. Eur sumos. RRT, įvertinusi skundo medžiagą, priėmė sprendimą, kad perskaičiavimas atliktas teisingai, o pareiškėjo skundas pripažintas nepagrįstu.

Įvertinome AB „LTG Infra“ metinių ataskaitų rinkinį.

Šiame rinkinyje pateikta ataskaita turi užtikrinti, kad AB „LTG Infra“ vykdomos geležinkelių transporto veiklos apskaita yra atskirta pagal RRT nustatytus reikalavimus ir yra tinkama galutinių paslaugų savikainai analizuoti.

Jei AB „LTG Infra“ laikosi apskaitos atskyrimo reikalavimų, jos veiklos apskaitoje ir taikomoje kainodaroje yra užtikrinamas skaidrumas, aiškumas ir pastovumas, sąžiningi užmokesčiai infrastruktūros naudotojams.

Tarptautinis bendradarbiavimas

Pasirašėme bendradarbiavimo susitarimą tarp geležinkelių reguliuotojų RFC8.

Pasirašytas susitarimas tarp 8 šalių, priklausančių 8-ajam tarptautiniam krovinių vežimo geležinkeliais koridoriui, leis lengviau spręsti tarptautines problemas. Perorientuojant krovinių vežimą iš Rytų krypties Vakarų kryptimi, svarbu glaudžiai ir operatyviai bendradarbiauti su geležinkelių transporto rinkos reguliuotojais.

Siekdami vienodo geležinkelių transporto sektoriaus reguliavimo visoje ES, prisidėjome prie 7 Nepriklausomų geležinkelių transporto rinkos reguliuotojų grupės (angl. *Independent Regulators' Group – Rail*, IRG-Rail) dokumentų parengimo. Dokumentuose plačiau išnagrinėtos tiesiogiai nuo traukinių eismo priklausančių išlaidų apskaičiavimo schemos, traukos srovės apmokestinimo principai, privažiuojamųjų geležinkelio kelių reguliavimo ypatumai, multimodaliam transportui, kaip paslaugai, tenkantys reguliavimo iššūkiai ir pateiktos nuomonės dėl Europos Komisijos iniciatyvų geležinkelių paslaugų įrenginių aprašų skelbimo, tarptautinių krovinių vežimo geležinkeliais koridorių reguliavime siūlomų pakeitimų.

Vartotojų apsauga

Vartotojų
apsauga
internete

Vartotojų
konsultavimas

Ginčų
nagrinėjimas

Vartotojų apsauga internete

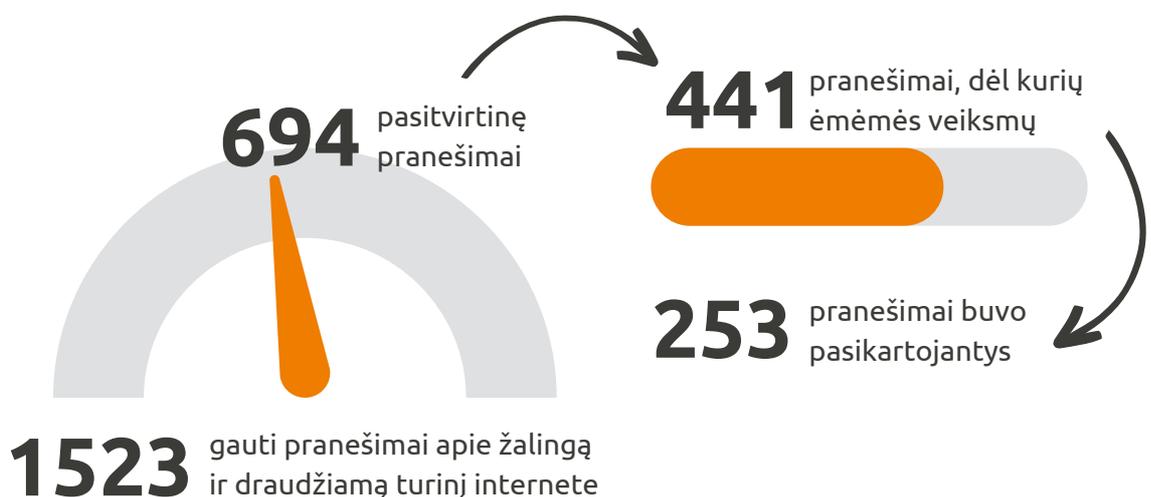

Siekdami, kad vartotojai, ypač vaikai ir nepilnamečiai, būtų apsaugoti nuo žalingo turinio internete, prižiūrime, kaip naudojamos žalingo turinio filtravimo ir žymėjimo priemonės, nagrinėjame pranešimus apie žalingą ir draudžiamą turinį internete.

Ištyrėme 1523 interneto karštąja linija „Švarus internetas“ gautus pranešimus apie žalingą ir draudžiamą turinį internete.

RRT karštąja interneto linija galima pranešti apie aptiktą pornografinį, pedofilinį, rasinę ar tautinę nesantaiką kurstantį turinį internete. 2022 m. pasitvirtino 694 pranešimai. Veiksmų ėmėmės dėl 441 pranešimo, 253 pranešimuose buvo pateikta pasikartojanti informacija. Policijai tolesniam tyrimui buvo persiūsta 17 pranešimų, Žurnalistų etikos inspektoriatui – 67, kitų šalių interneto karštosioms linijoms, tarptautinės interneto karštųjų linijų asociacijos INHOPE narėms – 265; 92 pranešimai persiūsti įvairių šalių interneto paslaugų teikėjams, svetainių savininkams, socialinių tinklų valdytojams su NTD (angl. *Notice and Take Down*) žyma apie jų svetainėse ar tinkluose esantį draudžiamą skleisti interneto turinį, nurodant, kad jis būtų kuo skubiau pašalintas.

Pradėjome naudoti kartu su „Oxylabs“ kuriamą automatinį draudžiamo interneto turinio paieškos įrankį, paremtą dirbtiniu intelektu.

2022 m. šiuo įrankiu buvo patikrinta

> 288 000

lietuviškų interneto svetainių. Identifikuotą potencialiai draudžiamą turinį toliau vertiname ir 19 interneto svetainių buvo patvirtintos kaip galimai pažeidžiančios teisės aktų reikalavimus.

Rūpinamės, kad viešųjų kompiuterių tinkle prieigos teikėjai naudotų žalingo turinio filtravimo priemones.

Mūsų pastangų rezultatas – privalomųjų neigiamą poveikį nepilnamečiams darančios viešosios informacijos filtravimo priemonių naudojimo augimas. Nuolat teikiame ugdymo įstaigoms ir bibliotekoms konsultacijas, skelbiame savo rekomendacijas interneto turinio filtravimo priemonių įdiegimo, pasirinkimo ir naudojimo klausimais, vertiname ir apibuojame interneto turinio filtravimo priemones.

18% ↑

Per metus išaugo informaciją pateikusių respondentų, naudojančių privalomasias filtravimo priemones, dalis: 2021 m. privalomasias filtravimo priemones naudojo 56 proc. atsakymus pateikusių įstaigų, 2022 m. – 74 proc. (augimas – 18 proc. punktų).

19% ↑

Taip pat ženkliai sumažėjo respondentų, kurie naudoja kitas, RRT neapbruotas, filtravimo priemones, dalis: 2022 m. – 12 proc. (palyginti su 2021 m., sumažėjo 19 proc. punktų).

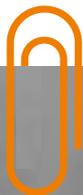
Tikrinome Lietuvos rinkoje parduodamų kompiuterinių žaidimų ženklavimo atitiktis.

Patikrinome 179 tipų kompiuterinių žaidimų ženklavimo atitiktis nustatytiems reikalavimams. Pažeidimų nenustatėme.

Organizavome Saugesnio interneto dieną bei baigiamąjį projekto renginį „Safer Internet Centre Lithuania: draugiskasinternetas.lt IV“.

Užbaigėme 15 mėn. trukmės Saugesnio interneto projektą „Safer Internet Centre Lithuania: draugiskasinternetas.lt IV“. Saugesnio interneto projekte RRT vykdo interneto karštosios linijos funkcijas, taip pat kartu su partneriais vykdo įvairias projekto ir interneto karštosios linijos viešinimo veiklas. RRT buvo vienas iš pagrindinių Saugesnio interneto dienos SID 2022 renginio organizatorių. 2022 m. vyko renginys-diskusija „Vaikas ir internetas: kada jau laikas ir kaip?“, kuri taip pat buvo tiesiogiai transliuojama ir internetu. Baigiamajame projekto renginyje visuomenei buvo pristatyti projekto rezultatai. Kartu su partneriais Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centru, asociacija „Langas į ateitį“, VšĮ „Vaikų linija“ pasirašėme su Europos Komisija bendradarbiavimo sutartį, pagal kurią vykdysime naują 24 mėn. trukmės analogišką projektą „Safer Internet LT V“. Projektas tęsis iki 2024 m. kovo mėn.

A world leader in reducing the availability of child sexual abuse material

Project
Arachnid®

Pasirašėme bendradarbiavimo susitarimą su Kanados nevyriausybine organizacija „Canadian Centre for Child Protection“.

Taip prisijungėme prie tarptautinio projekto „Arachnid“, skirto kovai su itin jautriu ir visose pasaulio šalyse draudžiamu turiniu – vaikų seksualinio išnaudojimo vaizdais. Mūsų ekspertai keturias savaites dalyvavo šio projekto mokymuose.

Vartotojų konsultavimas

Siekiame, kad mūsų reguliuojamų rinkų paslaugų vartotojai žinotų pagrindines šių paslaugų teikimo sąlygas, savo teises ir galėtų priimti geriausiai jų interesus atitinkančius sprendimus ir efektyviai įgyvendinti bei ginti savo teises.

>2500

konsultacijų vartotojams el. ryšių ir pašto paslaugų teikimo klausimais

15 d.d.

vidutinis rašytinio prašymo išnagrinėjimo ir atsakymo vartotojui pateikimo laikas

Į el. paštu gautas užklausas konsultacijos suteikiamos vidutiniškai neviršijant

2 d.d.

- dėl el. ryšių paslaugų
- dėl pašto paslaugų
- kita

70%

30%

77%

23%

77%

15%

8%

≈ **40%**

visų prašymų, tarpininkaujant RRT, vartotojams su paslaugų teikėjais pavyko išspręsti taikiai ir rasti kompromisinius sprendimus

Daugiausia klausimų vartotojams ir nesutarimų tarp vartotojų ir elektroninių ryšių paslaugų teikėjų kilo dėl su sutarčių nutraukimu susijusių aplinkybių:

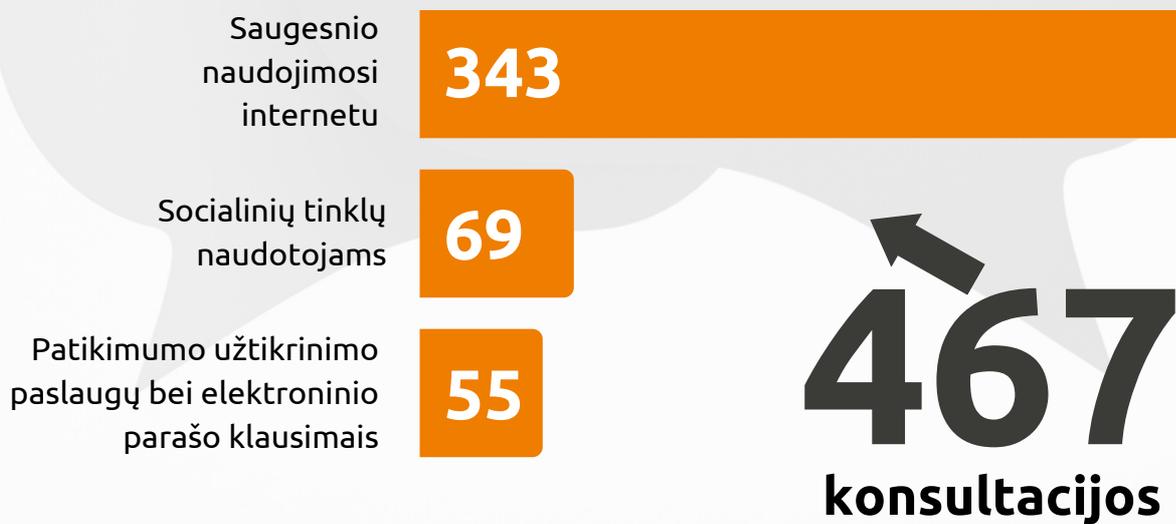

paslaugų teikėjų pritaikytų sutarties nutraukimo mokesčių pagrįstumo ir jų dydžio sąžiningumo;

dėl į sąskaitas įtrauktų paslaugų ir užmokesčių už jas pagrįstumo.

Suteikėme 467 konsultacijas saugesnio naudojimosi internetu ir socialiniais tinklais, patikimumo užtikrinimo paslaugų bei elektroninio parašo klausimais.

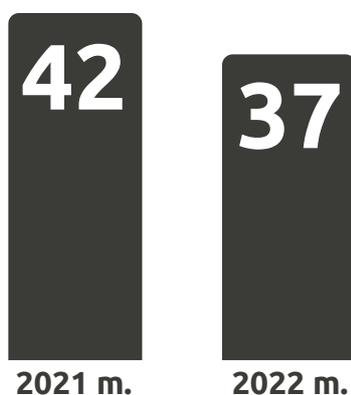

Ginčų nagrinėjimas

Objektyviai ir operatyviai nagrinėjame vartotojų ir kitų elektroninių ryšių ir pašto paslaugų klientų ginčus su šių paslaugų teikėjais.

Elektroninių ryšių vartotojai

Išnagrinėti vartojimo ginčų prašymai dėl viešųjų elektroninių ryšių paslaugų.

Taikiai išspręsti ginčai – rastas kompromisas arba paslaugos teikėjas tenkino vartotojo reikalavimą.

55% 2021 m. **59%** 2022 m.

Vidutinė vartojimo ginčų neteisminio sprendimo procedūros trukmė (teisės aktuose nustatytas 90 kalendorinių dienų terminas).

41 d. 2021 m. **50 d.** 2022 m.

Pašto vartotojai

Išnagrinėti vartojimo ginčų prašymai dėl pašto paslaugų teikimo.

Taikiai išspręsti ginčai – rastas kompromisas arba paslaugos teikėjas tenkino vartotojo reikalavimą.

55% 2021 m. **59%** 2022 m.

Vidutinė vartojimo ginčų neteisminio sprendimo procedūros trukmė (teisės aktuose nustatytas 90 kalendorinių dienų terminas).

41 d. 2021 m. **50 d.** 2022 m.

Vartojimo ginčų pavyzdžiai

Elektroninių ryšių paslaugos. Vartotoja kreipėsi į RRT, siekdama, kad mobiliojo ryšio operatorius grąžintų jai sumokėtus 208,34 Eur, kurie priskaičiuoti už paslaugas, kurių ji neužsisakė. Vartotoja nurodė, kad 2021 m. spalio mėn. jai paskambino operatoriaus atstovė ir informavo, kad vartotojai, kaip ilgametei klientei, operatorius dovanoja planšetinį kompiuterį. Kaip paaiškėjo, padovanotas kompiuteris buvo susietas su mokama mobiliojo interneto paslauga.

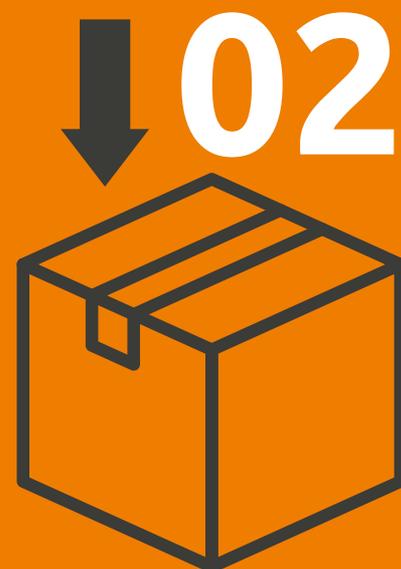
Vartotoja ginčijo, kad pokalbio su operatoriaus atstove metu būtų užsisakiusi kokią nors įrangą ar paslaugas, todėl reikalavo grąžinti sumokėtus 208,34 Eur, susietus su planšetiniu kompiuteriu suteiktomis mobiliojo interneto paslaugomis. Vartotoja nurodė, kad mobiliojo interneto paslauga nesinaudojo, tik sumokėjo 208,34 Eur už planšetinį kompiuterį.

Pirminis vartotojos reikalavimas buvo padovanoti jai planšetinį kompiuterį. Operatorius atsakė, kad vartotoja turi planšetinį kompiuterį grąžinti. Tačiau vartotojos netenkino operatoriaus reikalavimas pristatyti planšetinį kompiuterį į operatoriaus saloną. Ji siūlė operatoriui pačiam pasiimti planšetinį kompiuterį po rašytinio taikaus, abi puses tenkinančio susitarimo.

Ginčo nagrinėjimo RRT metu, operatorius patenkino visus vartotojos reikalavimus ir su ja sudarė taikos sutartį.

Pašto paslaugos. 2022 m. balandžio mėn. vartotojas siuntė 3 įvertintąsias* pašto siuntas į Portugaliją, kurių kiekvienos įvertinimo suma – po 1000 Eur. Vartotojo teigimu, minėtų pašto siuntų gavėjas negavo ir jos nebuvo grąžintos vartotojui, todėl buvo prarastos. Kreipdamasis į RRT vartotojas siekė žalos atlyginimo. Ginčą nagrinėjant RRT, AB Lietuvos paštas sutiko grąžinti vartotojo reikalaujamą 3030,75 Eur sumą, įskaitant ir siuntimo išlaidas.

* Pašto siunta, kurią sugadinus ar kuriai dingus siuntėjui atlyginama jo nurodyta pašto siuntos vertė

Organizavome Šiaurės ir Baltijos reguliuotojų Vartotojų apsaugos darbo grupės susitikimą.

Surengėme Šiaurės ir Baltijos (angl. *Nordic-Baltic*) reguliuotojų Vartotojų apsaugos darbo grupės kasmetinį susitikimą. Susitikimo metu darbo grupės nariai pristatė svarbiausias savo šalių elektroninių ryšių aktualijas ir reguliuotojų veiklas vartotojų teisių srityje. Taip pat aptarti tiek procedūriniai vartotojų teisių apsaugos mechanizmai, tiek praktiniai klausimai, su kuriais susiduria reguliuotojai, taip pat universaliųjų elektroninių ryšių paslaugų reguliavimo ypatumai.

Valstybės registų ir informacinių sistemų tvarkytojų teikiamų paslaugų įkainių priežiūra

Atliekame atlyginimo už duomenų teikimą ir registro objekto registravimą dydžių apskaičiavimo priežiūros institucijos funkcijas – teikiame išvadas dėl apskaičiuotų įkainių pagrįstumo sąnaudomis ir dėl prašomų kompensuoti sąnaudų, patirtų neatlygintinai teikiant registro objekto registravimo ir duomenų teikimo paslaugas, dydžio pagrįstumo.

2022 m. pateikėme tris išvadas valstybės įmonėms:

Išvadą dėl Registrų centro kompensuojamųjų sąnaudų dydžio pagrįstumo.

Nustatėme, kad iš valstybės lėšų pagrįstas kompensuojamųjų sąnaudų dydis yra 15 089 277,70 Eur. Registrų centras siekė gauti teigiamą išvadą dėl 16 223 552, 27 Eur.

Dvi neigiamas išvadas Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centrui bei Registrų centrui.

Įvertinę šių valstybės įmonių pateiktą informaciją dėl atlyginimo už duomenų teikimą ir registro objekto registravimą, pateikėme neigiamas išvadas. Nurodėme nustatytus trūkumus ir paprašėme pateikti patikslintą informaciją. Patikslintos informacijos negavome.

Registrų centras informavo, kad atlyginimo dydžius perskaičiuos ir 2023 metais teiks pakartotinai.

Tarptautinė veikla

108

Parengtos
tarptautinės
pozicijos,
dokumentai,
pranešimai

18-ai

Darbo grupių
pirmininkavome,
arba rengėme
projektus

Dalyvavome

104

tarptautiniuose
renginiuose

Pagalba Ukrainai

Parengta ataskaita apie karo padarytą žalą Ukrainos telekomunikacijų infrastruktūrai.

2022 m. kovo 21–31 d. Ženevoje vykusios ITU Tarybos metu, nepaisant didelio Rusijos ir ją palaikančių valstybių pasipriešinimo, buvo priimta Rezoliucija Nr. 1408 „Pagalba ir parama Ukrainai atstatant jos telekomunikacijų sektorių“, kuri tapo pagrindu parengti ataskaitą apie karo padarytą žalą Ukrainos telekomunikacijų infrastruktūrai. Ataskaita pristatyta 2022 m. gruodį. Prie jos rengimo reikšmingai prisidėjo RRT.

Rinkome ir viešiname informaciją, kokius sprendimus priėmė pašto paslaugų teikėjai prasidėjus karui Ukrainoje.

Bendradarbiavome su pašto paslaugų teikėjais dėl ryšio paslaugų užtikrinimo Ukrainoje ir Ukrainos piliečiams Lietuvoje. Palaikydami Europos pašto paslaugų reguliuotojų grupės (ERGP) iniciatyvą, pasiūlėme pašto paslaugų teikėjams sumažinti arba panaikinti taikomus užmokesčius už siuntinių, įskaitant individualias pašto siuntas, kuriose yra vaistų ir humanitarinės pagalbos, siuntimą į Ukrainą. Iš visų pašto paslaugų teikėjų rinkome informaciją apie jų priimtus sprendimus: kokių veiksmų jie ėmėsi dėl karo Ukrainoje? Kai kurie sumažino tarifus arba jų netaikė, keletas teikėjų supaprastino muitinės formalumus, teikė humanitarinę pagalbą.

Bendradarbiavome su el. ryšių paslaugų teikėjais dėl ryšio paslaugų užtikrinimo Ukrainoje ir Ukrainos piliečiams Lietuvoje.

Rinkome informaciją apie operatorių taikomas pabėgėliams iš Ukrainos pagalbos priemones ir informaciją apie lietuviškas SIM korteles, kuriomis naudojasi gavėjai Ukrainoje. Informaciją skelbėme viešai, teikėme ją nacionalinėms ir tarptautinėms institucijoms, į kurią atsižvelgdamos jos galėjo priimti pagrįstus sprendimus. Padėjome paslaugų teikėjams, kai jiems reikėjo techninių patarimų, siekiant vykdyti policijos nurodymus blokuoti rusišką propagandą skleidžiančias interneto svetaines.

Dalijomės patirtimi su Ukraina.

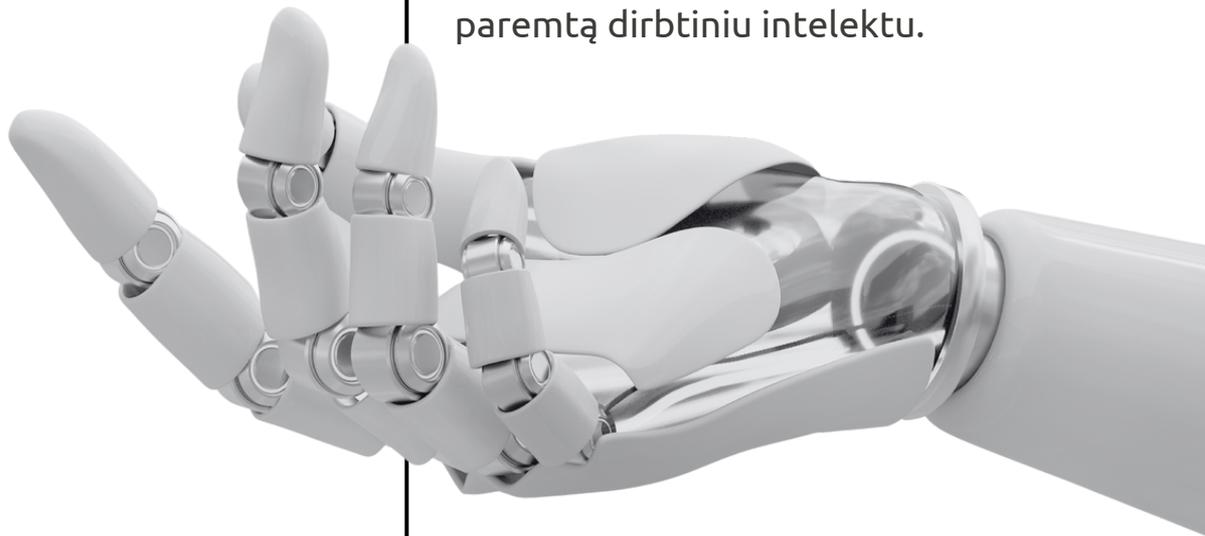
Ukrainos Aukščiausiosios Rados Skaitmeninių reikalų komiteto organizuotoje apvalaus stalo diskusijoje RRT pasidalijo Lietuvos patirtimi patikimumo užtikrinimo paslaugų srityje. Nuotolinės diskusijos metu pristatyta patikimumo užtikrinimo paslaugų srities institucinė sąranga Lietuvoje, jos teisinio reguliavimo modelis ir patikimumo užtikrinimo paslaugų rinkos aktualijos.

2022

svarbiausi darbai

sausis

Pradėjome naudoti kartu su „Oxylabs“ kuriamą automatinį draudžiamo interneto turinio paieškos įrankį, paremtą dirbtiniu intelektu.

Suorganizavome Saugesnio interneto dieni skirtą diskusiją internete „Vaikas ir internetas: kada jau laikas ir kaip?“.

vasaris

kovas

Įsigaliojo naujos redakcijos Bendrųjų vertimosi elektroninių ryšių veikla sąlygų aprašas.

Įsigaliojo naujos redakcijos Elektroninių ryšių paslaugų teikimo taisyklės. Jomis į Lietuvos nacionalinę teisę buvo perkeltos Europos elektroninių ryšių kodekso nuostatos.

Paskelbėme 2021 m. IV ketv. pašto sektoriaus ataskaitą

Paskelbėme aukcioną suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 3400–3700 MHz radijo dažnių juostos. Tai dar viena radijo dažnių juosta, kurią naudojant Lietuvos Respublikos teritorijoje gali būti diegiami naujos kartos 5G mobiliojo ryšio tinklai ir teikiamos 5G elektroninių ryšių paslaugos.

Lietuvoje išjungti senieji pagalbos tarnybų ryšio numeriai 01, 02, 03, 101, 102, 103, 011, 022 ir 033, kurie jau nuo 2021 metų spalio 1 dienos buvo nenaudojami.

Priimtos naujos redakcijos Ryšio numerių skyrimo ir naudojimo taisyklės, kuriomis į Lietuvos nacionalinę teisę perkeliamas Europos elektroninių ryšių kodeksas.

eSIM

Paskelbėme 2021 m. IV ketv. el. ryšių sektoriaus ataskaitą

balandis

Patvirtinome Viešųjų mobiliojo ryšio paslaugų aktyvavimo ir viešųjų mobiliojo ryšio paslaugų teikėjo keitimo nuotoliniu būdu tvarką (eSIM).

Suorganizavome nuotolinį susitikimą su elektroninių ryšių rinkos dalyviais „Lietuvos e. ryšių rinka: pokyčiai, galimybės, lūkesčiai“.

Įsigaliojo nauja Elektroninių ryšių įstatymo redakcija.

Paskelbėme Patikimumo užtikrinimo paslaugų rinkos 2021 metų apžvalgą.

RRT tapo atsakinga už tarptautinių sankcijų įgyvendinimą elektroninių ryšių srityje.

Darbą pradėjo Lietuvos Respublikos Prezidento dekretu paskirta nauja RRT taryba.

Pristatėme Vaikų apsaugos internete gaires.

birželis

gegužė

Pateikėme išvadą dėl Registrų centrai kompensuojamųjų sąnaudų dydžio pagrįstumo.

Nustatėme, kad mobiliojo ryšio operatorių teikiamų tarptautinio tarptinklinio ryšio paslaugų vartotojai, keliaujantys Europos Sąjungos ir Europos ekonominės erdvės šalyse (ES/EEE), už tarptautinio tarptinklinio ryšio paslaugas mokės kaip namuose – Lietuvoje. Galimybė taikyti papildomus mokesčius tarptautinio tarptinklinio ryšio paslaugoms (angl. „roaming“) nustatyta tik vienam paslaugų teikėjui – UAB „Teledemai“.

Lietuvos Respublikos Seimo Ekonomikos komiteto Aukštųjų technologijų, inovacijų ir skaitmeninės ekonomikos pakomitečiui prisistatė naujai paskirta RRT taryba. Pristatyti svarbiausi 2021 metais nuveikti darbai.

Drauge su asociacija INFOBALT suorganizavome seminarą „EIDAS reglamentas: elektroninis parašas ir kiti procesų skaitmenizavimo įrankiai“. Seminare dalyvavo beveik 400 dalyvių.

Paskelbėme 2022 m. I ketv. pašto sektoriaus ataskaitą.

Paskelbėme 2022 m. I ketv. el. ryšių sektoriaus ataskaitą.

liepa

RRT taryba išnagrinėjo UAB „Gargždų geležinkelis“ skundą dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo. Taryba skundą tenkino iš dalies ir įpareigojo AB „LTG Infra“ priimti naują sprendimą dėl pajėgumų skyrimo.

Ukrainos Aukščiausiosios Rados Skaitmeninių reikalų komiteto organizuotoje apvalaus stalo nuotolinėje diskusijoje RRT pasidalino Lietuvos patirtimi patikimumo užtikrinimo paslaugų srityje.

Pristatėme 2021 m. apžvalgą apie Lietuvos ryšių sektorį.

Patvirtinome vieno iš dviejų šiais metais vykdomų aukcionų dėl 5G, t. y. dėl 3400–3700 MHz radijo dažnių juostos, naudojimo laimėtojus.

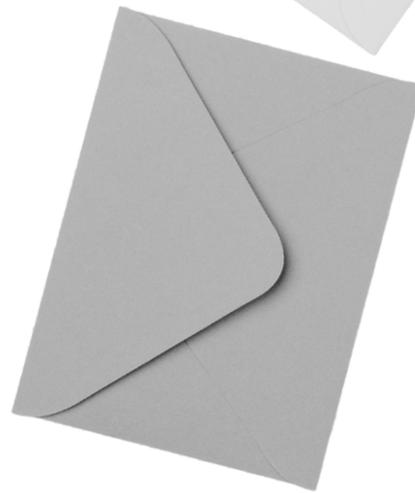
RRT taryba pateikė išvadą dėl AB Lietuvos pašto prašomo kompensuojamųjų nuostolių, kuriuos patyrė 2021 m. pristatydamas periodinius leidinius kaimo gyvenamųjų vietovių prenumeratoriams, dydžio pagrįstumo. RRT nustatė, kad prašoma kompensuoti 7 121 553,89 Eur nuostolių suma yra pagrįsta.

rugšėjis

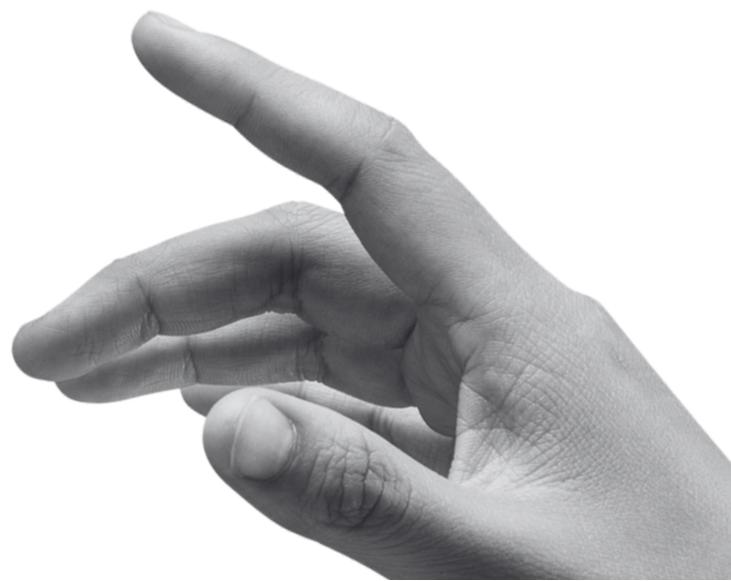
Antrus metus iš eilės surengėme skaitmeninei transformacijai skirtą tarptautinę konferenciją „DigiT Baltic 2022“.

rugpjūtis

Patvirtinome antrojo vykdomo aukciono dėl 5G, t. y. dėl 713–733 MHz ir 768–788 MHz radijo dažnių juostų, naudojimo laimėtojus.

Įvyko 18-asis kasmetinis Baltijos šalių reguliuotojų susitikimas BALTREG, kurį organizavo RRT.

Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos (ITU) rinkimuose Lietuvos kandidatas Tomas Lamanauskas išrinktas Generalinio sekretoriaus pavaduotoju 2023–2026 metų kadencijai.

Paskelbėme 2022 m. II ketv. pašto sektoriaus ataskaitą.

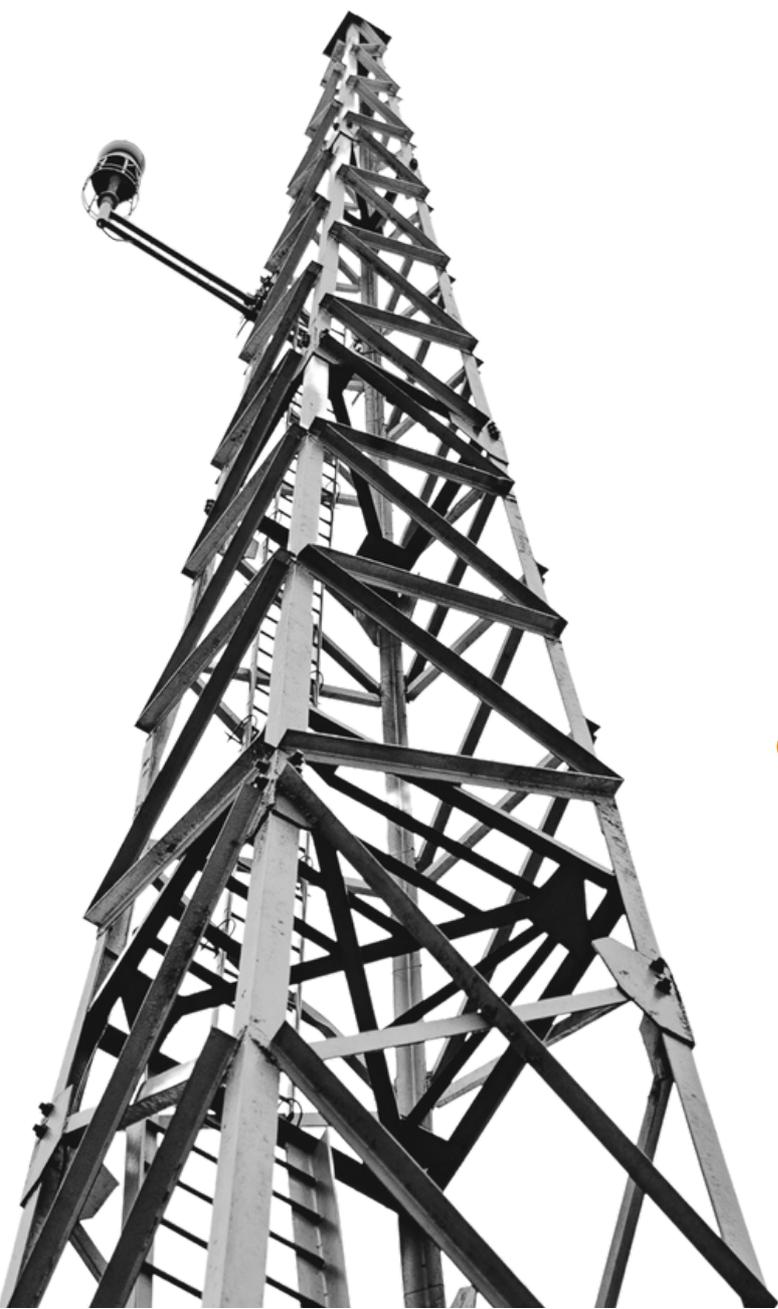
Paskelbėme 2022 m. II ketv. el. ryšių sektoriaus ataskaitą.

spalis

Aukščiausioje plenarinėje konferencijoje (PP-22) Bukarešte išspręsta ITU konstitucijos 48 str. ydingo taikymo antžeminėms sistemoms problema ir pasiektas Lietuvai palankus rezultatas – PP-22 priimtoje rezoliucijoje dėl radijo dažnių naudojimo nacionalinės gynybos reikmėms įtvirtinta, kad radijo dažnius naudojant karinėms reikmėms negalima tikėtis išimtinės apsaugos. Todėl kaimyninės valstybės negalėtų reikalauti iš Lietuvos saugoti jų karines stotis ir leidžia Lietuvai plėtoti 5G tinklą 3,5 GHz diapazone.

RRT kartu su kitomis institucijomis įsteigė Priežiūros institucijų asociaciją (PIA). Pagrindinis asociacijos tikslas – sutelkti priežiūrą vykdančias institucijas ir jų ekspertus bendrai veiklai, keistis gerąja patirtimi.

Pristatėme kaimiškose vietovėse gegužės–rugsėjo mėnesiais atliktų mobiliojo ryšio paslaugų kokybės matavimų išsamius rezultatus.

RRT naudojamas ir „Oxylabs“ sukurtas dirbtinio intelekto įrankis, skirtas neteisėtam ir žalingam turiniui (įskaitant seksualinio vaikų išnaudojimo ir pornografijos atvejus) aptikti, laimėjo 1-ąją vietą Baltijos šalių tvarumo apdovanojimuose (angl. *Baltic Sustainability Awards*). Ši iniciatyva buvo pripažinta kategorijoje „Poveikis aplinkai“ ir subkategorijoje „Socialinės iniciatyvos“ nominuota finalininke.

lapkritis

BALTIC SUSTAINABILITY AWARDS 2022

Priimtas įstatymas, pagal kurį RRT tapo rinkos prieinamumo reikalavimų priežiūros institucijų sistemos dalimi. RRT nuo 2025 m. birželio 28 d., kai įsigalios teisės aktas, prižiūrės prieinamumo reikalavimų, taikomų elektroninių ryšių paslaugoms, laikymąsi.

RRT atstovė, 2022 m. gruodį tapo Europos elektroninių ryšių reguliuotojų organizacijos (BEREC) Vartotojų teisių ekspertų darbo grupės pirmininke.

gruodis

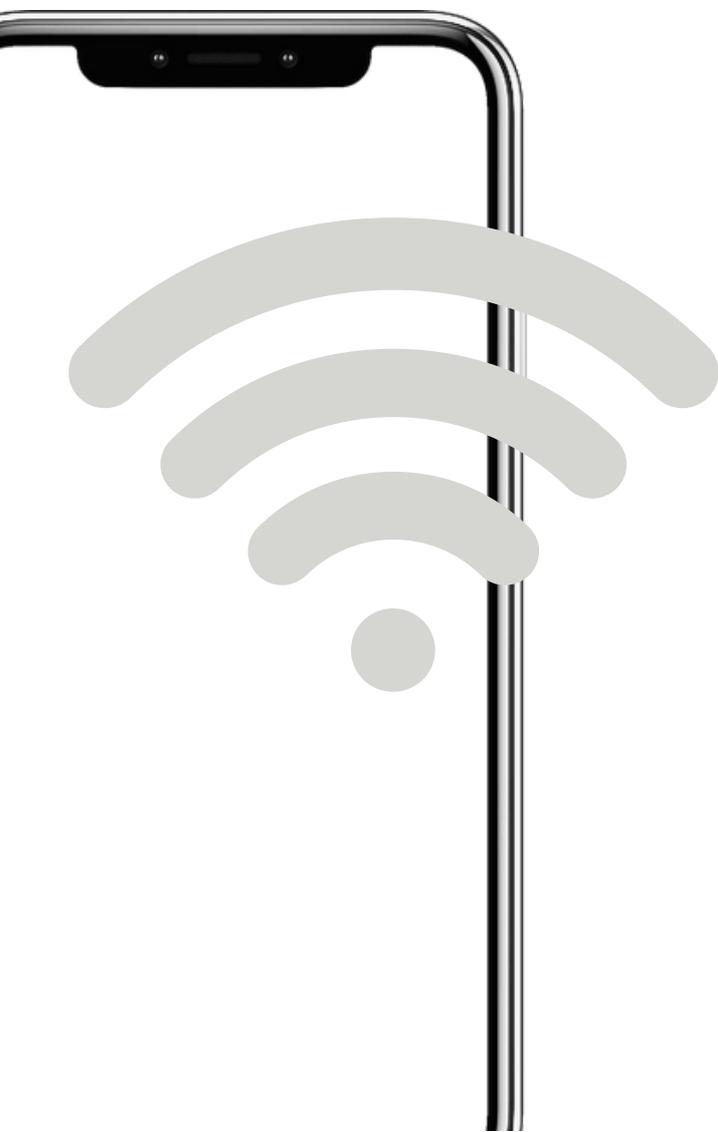
Nacionalinis akreditacijos biuras įvertino Kaune esančią RRT laboratoriją kaip vieną geriausių šalyje ir išplėtė jos veiklos sritį: įtraukti nauji standartai, taip pat praplėsta dažnių sritis pagal vieną iš jau esančių standartų.

 Tarptautinė telekomunikacijų sąjunga (ITU) pristatė 2022 m. atliktos ataskaitos rezultatus apie karo padarytą žalą Ukrainos telekomunikacijų infrastruktūrai.

Mobiliojo ryšio slopinimas baudmės atlikimo ir laisvės atėmimo vietose turi būti vykdomas tik naudojant radijo ryšio slopinimo įrenginius – tokį sprendimą priėmė RRT, remdamasi galiojančiais teisės aktais ir RRT ekspertų atliktu tyrimu.

Paskelbėme 2022 m. III ketv. pašto sektoriaus ataskaitą.

Paskelbėme 2022 m. III ketv. el. ryšių sektoriaus ataskaitą.

www.rrt.lt

RRT | The Communications Regulatory Authority of the Republic of Lithuania

Ryšų reguliavimo tarnyba

